

NOWY DZIENNIK

Adres dla przesyłek pocztowych: Kraków, Skrytka 555
Redakcja i Administracja: ul. Orzeszkowej 7.
Telefon Redakcji 136-89, Administracji 102-79 (prenumerata)
206-70 (inseraty). Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.630

15

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca. Za inseraty nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumerat w uwidocznione na ostatniej stronie.

W. Brytania zawiera układy handlowe na wschodzie Europy

Sztokholm, 2. 4. (J) Brytyjski minister handlu zagranicznego Hudson, który w podróży z Moskwy i Helsinek przybył do Sztokholmu, oświadczył przedstawicielom prasy, że jest bardzo zadowolony z wyników podróży po Europie wschodniej. Szczególnie przyjęcie, zgotowane mu w Warszawie, sprawiło mu wiele radości. W Londynie zostanie zawarty nowy układ handlowy pomiędzy Anglią i Rosją. Do Londynu przybywa też wkrótce delegacja handlowa z Rosji. Także delegacja handlowa Finlandii oczekiwana jest w Londynie, by zawrzeć nowe układy z Wielką Brytanią.

We wtorek udaje się minister Hudson do Londynu, by wziąć udział w naradach z ministrem Beckiem. W Sztokholmie odbył Hudson rozmowy z wybitnymi mężami stanu Szwecji i z kierowniczymi osobistościami życia gospodarczego.

Min. Beck wyjechał do Londynu

Warszawa 2. 4. PAT. W dniu 2 bm. wyjechał do Londynu p. min. Józef Beck.

Na dworcu żegnali p. ministra ambasador W. Brytanii sir. Kennard z członkami ambasady, wyżsi urzędnicy ministerstwa spraw za-

ŚWIĄTECZNY NUMER „NOWEGO DZIENNIKA“

ukaze się dziś dnia 3 b. m. w godz.
popołudniowych w objętości 32 stron.

Inseraty (wyłącznie w tekście i nadesłanym) do numeru świątecznego przyjmuje się najpóźniej **dziś** do godziny **11-ej przed południem**.

granicznych z wiceministrem J. Szembekiem na czele, przedstawiciele szeregu stowarzyszeń społecznych oraz liczne grono przedstawicieli prasy polskiej i zagranicznej.

P. ministrowi towarzyszą wicedyrektor departamentu politycznego p. Józef Potocki oraz sekretarze pp. Starzeński i Rogóyski.

Hore Belisha jedzie do Gibraltaru

Londyn, 2. 4. (J) Minister wojny W. Brytanii Hore Belisha udaje się w poniedziałek do Gibraltaru. Równocześnie udają się do Gibraltaru liczne brytyjskie okręty wojenne.

Armia francuska silniejsza niż kiedykolwiek

Paryż, 2. 4. (J) Szef sztabu generalnego Francji gen. Gamelin oświadczył w mowie, wygłoszonej w związku oficerów rezerwy, że armia francuska jest obecnie silniejsza niż kiedykolwiek. Jej siła polega nie tylko na technicznej doskonałości uzbrojenia i duchu wojska, lecz

także na jedności między wódcami a narodem. Armia francuska jest silna, albowiem jej organizacja opiera się na systemie, który jest stale rozbudowywany i dlatego odpowiada każdej sytuacji.

Rozgoryczenie Słowacji przeciw Trzeciej Rzeszy

Bratysława, 2. 4. (J) Zlikwidowanie konfliktu słowacko-węgierskiego przez odcięcie od Słowacji dużego terytorium na rzecz Węgier,

wywołało w opinii słowackiej silne rozgoryczenie. Rozgoryczenie to zwraca się nie przeciw Węgrom, lecz przeciwko III Rzeszy, albo-

wiem III Rzesza objęła protektorat nad Słowacją i gwarantowała integralność jej granic. Polityczne sfery Słowacji widzą w nowym układzie granicznym z Węgrami na który musieli się zgodzić pod wpływem III Rzeszy, zasadniczą zmianę układu zawartego z Niemcami. Przypuszcza się, że takie postępowanie Niemiec i zarządzone demobilizacji gwardii hitlerowskiej muszą wywrzeć wpływ na Słowaków. Słowacy stracili całe zaufanie do III Rzeszy. Najlepszym tego dowodem jest mowa radiowa szefa propagandy rządu słowackiego, Macha, który oświadczył: „Ostatnie wydarzenia były dla nas ponuczające, albowiem wykazały, że strasznym błędem było liczenie na pomoc i słowa zapewnienia innych“.

— 00 —

Ludność Węgier powiększyła się o 600 tys. mieszkańców

Budapeszt, 2. 4. PAT. Jak komunikują ze źródeł poinformowanych, granica karpato-rusko-słowacka ustalona przez słowacko-węgierską komisję delimitacyjną, rozpoczyna się, idąc od północy na granicy polskiej, od góry zwanej Czerenin i biegnie prosto w kierunku południowym mniej więcej wzdłuż działu wód na zachód od miejscowości: Zello, Tiroka-Ofalu, Takcsany i Kiskolton. Na południu od Kiskolton granica kieruje się na zachód od potoku Halas, po czym zbiega się z rzeką Ung. Obecnie przyłączone posiadają ok. 45 tys. mieszkańców, wobec tego w ostatnich dwóch tygodniach ludność Węgier powiększyła się o ok. 600 tys. mieszkańców.

BERNARD SINGER

MONTUJE SIĘ NOWA KOALICJA

Kiedy min. spraw zagr. Beck postanowił wyjechać do Londynu, kiedy odbywały się rozmowy nad ustaleniem terminu tej wizyty, nie wyobrażano sobie, że wypadki w Europie na nowo rozwiną się tak błyskawicznie i że nastroje wrzesniowe powtórzą się w marcu.

Jeszcze kilka dni temu ukazała się w „Pester Lloyd“ korespondencja z Warszawy, podająca dokładne szczegóły programu wizyty min. Becka w Londynie. Tylko w trzech wierszach podkreślono, że nowe wydarzenia w Europie będą również przedmiotem rozmów między polskim ministrem spraw zagranicznych, a angielskimi mężami stanu. To jednak powiedziane zostało w ogólnikowym dyplomatycznym stylu: „Nastąpi ogólny przegląd sytuacji europejskiej“. Tak też brzmiały pół oficjalne komentarze polskie do podróży min. Becka.

W międzyczasie jednak zmienił się mocno ton i stanowisko prasy angielskiej wobec Polski. Warszawa znalazła się w centrum uwagi, stosunki polsko-niemieckie wywołały największe zainteresowanie. Omawiano międzynarodową sytuację Polski w dziesiątkach artykułów, w których dominował problem ewentualnej niemieckiej agresji.

Pojawiły się artykuły o sprawnej organizacji armii polskiej, o gotowości obronnej społeczeństwa polskiego. Kiedy w prasie polskiej ukazały się pierwsze wiadomości o nowej polityce, gazety angielskie przyjęły ten fakt z wielkim uznaniem. Przejawy polskiej gotowości podane zostały angielskiej opinii publicznej w szerokich rozmiarach.

Rzecz jasna, wszystko to nie miało charakteru abstrakcyjnego. Wiadomości prasowe były uwerturą dla akcji dyplomatycznej, przygotowywanej już od kilku tygodni. W angielskim ministerstwie spraw zagranicznych odbywały się gorące rozmowy, przyjmowano bez przerwy dyplomatów wschodnio-europejskich, zacieśniał się kontakt między Londynem a Paryżem, przedyskutowano na nowo i uzgodniono z Anglią wszystkie francuskie zobowiązania na Wschodzie Europy.

Cały szereg razy konferowano z ambasadorem polskim w Londynie, Raczyńskim. Prasa angielska zaznaczyła wyraźnie, że Polska nie ma zamiaru podpisywać ogólnikowych zobowiązań ani platonicznych deklaracji, że nie złoży swego podpisu pod żadnym aktem, który obejmuje kilka państw z rzędu, że jest gotowa tylko na zacieśnienie kontaktu z Wielką Brytanią i przeniesienie również na Anglię swych wzajemnych zobowiązań wobec Francji.

Inaczej naturalnie reagowała prasa angielska, która posiada możność podawania wszystkich informacji, odnoszących się do przebiegu rozmów, a inaczej odnosiła się do tej sprawy prasa polska, która rozporządzała wiadomościami w zakresie o wiele szerszym. Inna jest również pozycja parlamentu w Anglii i w Polsce. Opozycja angielska domagała się od premiera Chamberlaina wyjaśnień. Premier miał złożyć oświadczenia dopiero dnia 3 kwietnia, w przededniu przyjazdu min. Becka do Londynu. W ostatniej chwili jednak, pod naporem opozycji, a może pod naporem nowych wydarzeń, uważał Chamberlain za konieczne przyspieszyć swe oświadczenie, zabrać głos jeszcze przed przemówieniem Hitlera, zagrać w otwarte karty, stwierdzić, że Anglia przystępuje do konkretnych czynów i że gotowa jest przyjąć Polskę z pomocą. Tym samym Anglia podkreśliła, że losy Europy środkowej i wschodniej nie są pozostawione na łaskę Niemiec.

Deklaracja Chamberlaina przedyskutowana została najpierw nie tylko z przedstawicielami gabinetu, nie tylko z Francją, ale i z Ameryką. Tekst jej wcześniej podany został do wiadomości amb. Raczyńskiego. •Równocześnie przyjęty został również ambasador sowiecki Majski. Angielski ambasador w Warszawie dzień wcześniej poinformował M. S. Z. o proklamacji angielskiej.

Tekst oświadczenia Chamberlaina jest jasny.

Anglia przyjdzie z pomocą tylko wtedy, kiedy Polska stwierdzi, że ta pomoc jest konieczna. Deklaracja W. Brytanii oznacza nowy zwrot w porównaniu z wszystkimi deklaracjami z ubiegłych 6-ciu miesięcy. Anglia wzbraniała się dotychczas od przyrzekania pomocy krajom Europy środkowej i wschodniej, pomagała tylko radami i komisjami. Pod naciskiem Anglii, Francja odmówiła wsparcia dla Czechosłowacji w krytycznej chwili. Londyn żądał od Paryża, by trzymał się jego fartucha i nie angażował się w sprawy wschodnio-europejskie.

Inaczej wygląda dziś pozycja Anglii wobec Polski. Obecnie oświadczył Chamberlain również w imieniu Francji, że oba państwa gotowe są spieszyć z pomocą. Równocześnie jednak chce Anglia zmontować blok wszystkich państw, które mogą być zagrożone przez agresję niemiecką. Idea paktu wschodniego odżyła w nowej formie. Stanowisko Polski do tego rodzaju koncepcji jest negatywne.

Oświadczenie Chamberlaina jest zatem dodatkem na szerszą akcję polityczną, do której Anglia chce Polskę wciągnąć. Niektóre pisma informują jednak, że Polska zamierza dochować wierności zasadzie bilateralizmu, że gotowa jest podpisać pakt z Anglią, ale nie da się wciągnąć do układów zbiorowych.

Trudno przepowiedzieć, jak zakończy się bieg

rozmów w Londynie i w formie jakich paktów czy sojuszków ucieleśni się deklaracja Chamberlaina. Wiele zależy od tego, jak zareagują Niemcy na ostatnie pociągnięcia Anglii. Groźne tony przychodzące z Niemiec wskazują, że Trzecia Rzesza nie chce pozwolić na to, aby ktoś się mieszał do problemów środkowo-europejskich. W takiej sytuacji jedzie min. Beck do Londynu. Nowy podarek angielski wywołuje uczucie satysfakcji, ale powoduje też kłopoty i narzuca możliwość nowych zobowiązań.

Jaką formę przybiorą rokowania, będzie łatwiej stwierdzić dlatego, ponieważ toczyć się będą w Londynie. Odróżnił w parlamencie angielskim, który tyle wykazał zainteresowania dla Polski, będzie bardzo poważny. Podczas dyskusji nad interpelacjami odsłonięte zostaną karty.

Można jednak w każdym razie stwierdzić, że przyjęcie na cześć polskiego ministra spraw zagranicznych w Londynie, będzie uroczyste, że zaatek, jakim jest deklaracja premiera angielskiego, przedstawia się poważnie, że zarysowują się perspektywy nowego bloku, że każda agresja ze strony Niemiec w Europie wywołać może wspólną akcję szeregu zagrożonych państw, że zorganizowanie zainteresowanych państw bierze na siebie Anglia w konkretniejszej formie. Montuje się nowa koalicja.

Wrażenie deklaracji Chamberlaina

Nowy czynnik w utrzymaniu pokoju

Głos Watykanu

Citta del Vaticano 2. 4. PAT. „Osservatore Romano“, omawiając znaczenie wczorajszej deklaracji Chamberlaina, podkreśla, że deklaracja ta złożona została w głębokim przeświadczeniu, iż Polska gotowa jest w razie potrzeby bronić wszelkimi siłami swych żywotnych interesów. Inicjatywa angielska posiada szczególne znaczenie, jeśli się weźmie pod uwagę tradycyjną linię polityki angielskiej wobec kontynentu, unikającej angażowania się w sprawy wschodniej Europy. Przypomniawszy z kolei, że poza zobowiązaniem Anglii Polska posiada sojusze z Francją i Rumunią, „Osservatore Romano“ pisze, że nie trzeba jednak zapominać, że Polska pragnie utrzymać nie tylko swe dawne sojusze i stosunki przyjacielskie z niektórymi państwami, ale również pakt o nieagresji z Niemcami i Rosją. W zakończeniu dziennik watykański stwierdza, że deklaracja Chamberlaina stanowi nowy czynnik dla utrzymania pokoju w Europie.

Na innym miejscu „Osservatore Romano“ ogłasza artykuł z Warszawy na temat polskich problemów kolonialnych. Dziennik przytacza cyfry dotyczące wzrostu ludności w Polsce, stwierdzając, że Polska nie posiada zamysłów imperialistycznych, nie stawia kwestii kolonialnej z punktu widzenia prestiżowego, ale znajduje się w obliczu konieczności życiowych, którym na imię potrzeba uprzemysłowienia oraz konieczność znalezienia ujścia dla nad-

miaru ludności. Biorąc pod uwagę, że historyczną misją Polski jest obrona cywilizacji europejskiej na wschodzie należałoby sobie życzyć, konkluduje dziennik, aby rozwiązanie i zaspokojenie kolonialnych potrzeb Polski przyczyniło się do wzmocnienia tego państwa, któremu Europa zawdzięcza obronę przed wschodnim chaosem.

W krajach bałtyckich

Kowno, 2. 4. PAT. Deklaracja premiera Chamberlaina wywołała na Litwie dodatnie wrażenie. Świadczą o tym pozytywnie ujęte tytuły, pod jakimi prasa donosi o tej deklaracji. „Lietuvos Zinios“, komentując oświadczenie premiera Chamberlaina, pisze, że jest ono nadzwyczaj ważne, ponieważ stwarza dla Europy nowy czynnik zabezpieczenia pokoju.

* * *

Ryga, 2. 4. PAT. Prasa ryska pod wielkimi tytułami zamieszcza wczorajszą deklarację Chamberlaina i obszernie cytuje głosy prasy polskiej.

„Rīts“ w korespondencji z Warszawy pisze, że polskie czynniki polityczne zaznaczają, że deklaracja ta w żadnym wypadku nie znaczy, aby Polska miała się wiązać z jakimkolwiek blokiem, czemu zawsze była przeciwna.

Podkreślają tu, że deklaracja ta oznacza, że Anglia zmienia swą politykę w tym sensie, iż uważa obecnie niebezpieczeństwo Europy za równoważne na Zachodzie jak i na wschodzie.

Na Litwie -- początek konsolidacji narodowej

Kowno, 2. 4. PAT. Akcja zbiórki na fundusz broni zatacza coraz szersze kręgi. Ofiary napływają nieprzerwanie. Towarzystwo tej akcji tłumne wstępowanie do związku strzeleckiego czyli Szanliśów. Poszczególne zakłady przemysłowe składają na swym terenie nowe oddziały strzeleckie. Wiele litewskich organizacji młodzieżowych zgłosiło swe wstąpienie in corpore do Zw. Strzeleckiego. W radio kowieńskim wygłosił przemówienie jeden z przewodców chrześcijańskiej demokracji Delinkaitis. Mówca twierdził, że Litwa, zdając sobie sprawę ze swego położenia bardziej niż kiedykolwiek, wyciąga z niego odpowiednie wnioski

i postanawia reagować na to obecne położenie wszelkimi siłami. W życiu wewnętrznym Litwy mówca widzi początek realnych narodzin konsolidacji narodowej. Na Litwie muszą zostać wprowadzone reformy w życiu kulturalnym, społecznym i gospodarczym, które wzmocnią naród litewski. Zbiórka na fundusz broni oznacza niezmenną decyzję całego narodu i każdego Litwina na zachowanie niepodległości Litwy i jej obronę kosztem nawet największych ofiar. Naród litewski ma wzniosłą historię i będzie ją niezachwianie kontynuował.

120 milionów na pożyczkę lotniczą

Warszawa, 2. 4. PAT. Według nieoficjalnych danych kwota, jaką społeczeństwo polskie zadeklarowało na zakup pożyczki obrony przeciwlotniczej wynosi do dn. 2 kwietnia r. b. godzina 18, ponad 120 milionów złotych.

* * *

Warszawa, 2. 4. PAT. Do komisarzy pożyczki obrony przeciwlotniczej na m. st. Warszawę prezesa Dębskiego zgłasza się bardzo wiele osób z propozycją oddania na F. O. N. przedmiotów i naczyń miedzianych, brązowych, aluminiowych i t. p.

Na razie tego rodzaju ofiary nie są przyjmowane.

Akcja na rzecz obrony Państwa wśród społeczeństwa

Warszawa 2. 4. ŻAT. Zarząd gminy żydowskiej wydał odezwę w sprawie pożyczki lotniczej. Gmina zadeklarowała na rzecz pożyczki 15.000 zł. przewodniczący gminy 2.000 zł. związek zawodowy pracowników gminy 50.000 zł.

Reprezentacja związku nauczycielstwa żydowskiego w imieniu związku zawodowego nauczycielstwa szkół żydowskich w Polsce i zawodowego zrzeszenia nauczycielstwa szkół powszechnych powzięła uchwałę, w której wzywa ogół nauczycielstwa żydowskiego do udziału w subskrypcji pożyczki.

Centralny komitet Hitachdut powziął uchwałę, w której daje wyraz gotowości żydowskich mas ludowych do przeciwstawienia się wraz z wszystkimi obywatelami z całą mocą wszel-

kiej agresji zagrażającej Rzeczypospolitej, wzywając wszystkie grupy partyjne do jak najliczniejszego udziału w subskrybowaniu pożyczki.

Centralna rada zjednoczonych żydowskich związków zawodowych w Polsce postanowiła wezwać wszystkie swoje związki do subskrybowania pożyczki.

* * *

Warszawa, 2. 4. (A). Obok odezwy komitetu pożyczki obrony przeciwlotniczej ukazała się dziś na murach stolicy odezwa gminy żydowskiej oraz Związku Żydów uczestników walk o niepodległość Polski. Odezwy te skierowane są do ludności żydowskiej, wzywając ją do jak najwydatniejszego wzięcia udziału w subskrypcji pożyczki. Akcja propagandowa pożyczki wśród ludności żydowskiej jest nadal kontynuowana z niesłabnącą energią napotykając na gorące przyjęcie ze strony wszystkich warstw społeczeństwa żydowskiego, którego oświatność na ten cel rośnie z każdym dniem.

W lokalu centrali kupców żydowskich odbyło się zgromadzenie rady zarządu głównego oraz zarządu sekcji branżowych. Na zebraniu opracowano szczegółowy plan jednolitej akcji subskrypcyjnej dla całego kupiectwa żydowskiego w kraju.

* * *

Warszawa, 2. 4. ŻAT. Zarząd sekcji Żydowskiego Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich uchwalił jednomyślnie subskrybować na rzecz pożyczki 1500 zł. niezależnie od subskrypcji indywidualnych oraz świadczeń na F. O. N.

B. min. Kiernik wypuszczony z więzienia

Warszawa 2. 4. (Sin.) Dnia 26 marca został osadzony w więzieniu w Siedlcach b. poseł Władysław Kiernik. Zwrócił on się z prośbą o odroczenie mu kary. Prokurator sądu okrę-

gowego w Warszawie na prośbę Kiernika udzielił mu sześciomiesięcznego urlopu więziennego. Kiernik opuścił więzienie.

„Wszyscy Francuzi mogą się spotkać i zjednoczyć”

Mowa prezydenta Lebruna

Paryż, 2. 4. PAT. Dzisiaj o godzinie 9 rano prezydent Lebrun przybył do Montelimar, aby wziąć udział w odsłonięciu pomnika b. prezydenta republiki francuskiej Emila Loubet. Prezydentowi towarzyszył premier Daladier, ministrowie Sarraut i Zay oraz liczni przedstawiciele kół politycznych.

Po przybyciu do Montelimar, prezydent Lebrun złożył wieniec pod pomnikiem poległych, a następnie udał się samochodem na cmentarz, by złożyć wieniec na grobie Leubeia.

Uroczystość odsłonięcia pomnika odbyła się o godz. 10.30. Jest on dziełem rzeźbiarza Petit i arch. Debre.

Z cmentarza prez. Lebrun udał się do ratusza, gdzie go powitał burmistrz miasta i władze municypalne. Z ratusza udano się na pobliski plac, gdzie odbyła się uroczystość odsłonięcia

pomnika. Pomimo deszczu, plac wypełnili mieszkańcy miasta i okoliczna ludność.

Podczas uroczystości prez. Lebrun wygłosił przemówienie, w którym przypominał zasługi Loubeta, mówiąc o jego wytrwałych wysiłkach w celu rozwoju kraju, w zjednoczeniu moralnym i materialnym. Podkreślając niezłomną wolę pokoju Loubeta, Lebrun dodał, iż przyczynił się on do odbudowy prestiżu Francji po wstrząsach, jakie kraj przeżył po r. 1870. Loubet był prezydentem konstytucyjnym i uważał, iż ładza powinna stać powyżej sporów partyjnych. Powinna ona być w razie kryzysu narodowego schroniskiem, gdzie „wszyscy Francuzi mogą się spotkać i zjednoczyć”.

Po uroczystości w sali ratusza odbył się bankiet na cześć prezydenta Lebrun.

Po przekazaniu władzy - do więzienia

Madryt, 2. 4. PAT. Agencja Havasa donosi, iż Besteiro po przekazaniu władzy przedstawicielom gen. Franco został zatrzymany w ministerstwie finansów, nast. odprowadzony do swego mieszkania, gdzie znajduje się pod strażą. Przeciwno Besteiro ma być wytoczony proces, śledztwem kieruje mjr. Kasabate. Besteiro ma rzekomo odpowiadać 1) za organizowanie strajku o charakterze rewolucyjnym w r. 1917, 2) za

swą działalność od 14 kwietnia 1931 r. do 18 lipca 1936 r., 3) za treść i cel swych rozmów, jakie prowadził z angielskimi mężami stanu, kiedy jako przedstawiciel rządu republikańskiego udał się na koronację Jerzego 6-go do Londynu, 4) za rolę jaką odegrał podczas wojny domowej, a w szczególności w czasie ostatnich wydarzeń w Madrycie (stworzenie obrony narodowej itd.).

כשר של פה

REWELACYJNE CENY WIN PALESTYNSKICH I WĘGIERSKICH

WINA PALESTYŃSKIE:

ALICANTE
RISHON TIROSH
EZRA
TOKAJ
MUSCAT
MALAGA

4.90

WINA TOKAJSKIE:

WYTRAWNE
POŁ-WYTRAWNE
SŁODKIE

4.50

1 litr miodu deserowego 1.70
1 butelka Sliwownicy 0.25 3.90

VIX-MONOPOLE KRAKÓW SW. MARKA 20. TELEFON 173-76.

Przyjmujemy zamówienia telef. i odsyłamy do domu

Sesja Syjońskiego A. C. w Jerozolimie

Londyn, 2. 4. ŻAT. Jak już donieśliśmy, sesja Syjonistycznego Komitetu Wykonawczego rozpocznie się 25 kwietnia w Jerozolimie.

Gabinet neutralny w Syrii

Bejrut 2. 4. PAT. Prezydent Syrii powierzył misję tworzenia gabinetu ponownie Nassib Boukhariem. Ma on utworzyć gabinet neutralny. Jak słychać, blok nacjonalistyczny, po wizycie swego przewodcy Merdam Bey'a u Wysokiego Komisarza Syrii, postanowił nie czynić nadal trudności w tworzeniu rządu pozapartyjnego. Blok nacjonalistyczny obraduje dziś nad dalszą taktyką polityczną.

Terroryści palestyńscy przy pracy

Jerozolima, 2. 4. ŻAT. Dwaj żydowscy pracownicy zakładu czyszczenia miasta 40-letni Abraham Mizrahi i 35-letni Jehoszua Kasralo ostrzeliwani byli przez terrorystów na Starym Mieście. Obaj odnieśli ciężkie rany.

Sprawcy zdołali zbiec. Władze wydały natychmiast zakaz opuszczania domów w całej dzielnicy i to w części żydowskiej jak i w arabskiej. Z powodu tego zakazu, w większości świątyń chrześcijańskich nie mogły się odbyć nabożeństwa.

Rurociąg naftowy został ponownie uszkodzony w wielu punktach. Powstańcy arabscy dokonali napadu na stację kolejową na linii Haifa — Nazaret. Budynek stacyjny został podpalony. W Nazarecie zastrzelono jednego Araba. We wsi Ailabun w czasie masowej rewizji zastrzelono Araba w czasie gdy usiłował wydostać się poza linię posterunków otaczających wieś.

Kwota emigracyjna z Litwy do St. Zjednoczonych

Kowno, 2. 4. ŻAT. Poselstwo Stanów Zjednoczonych na Litwie wstrzymało dalszą rejestrację kandydatów na emigrantów do Stanów Zjednoczonych. Na podstawie dotychczasowej rejestracji kwota emigracyjna zapełniona już jest na 5 lat z góry.

Oświadczenie posła Ossusky'ego

Paryż, 2. 4. (J). B. czechosłowacki poseł w Paryżu Ossusky uzasadnił na zgromadzeniu czechosłowackich obywateli dalsze wykonywanie swej misji dyplomatycznej. Dr Ossusky oświadczył, że ani prezydent Hacha, ani min. Chvalkovky nie mieli na podstawie konstytucji prawa do zniszczenia państwa, poza tym Francja, Anglia, Ameryka i Rosja nie uznały aneksji Czechosłowacji. Dziś jest on strażnikiem czechosłowackiej suwerenności, reprezentowanej przez poselstwo w Paryżu. Czesi i Słowacy nie mają państwa, ale istnieją jako naród. Zależy od ich woli, by państwo swe odrodzić.

—00—

Młodociani bandyci

Warszawa, 2. 4. (A). Przy ul. Grochowskiej dokonano dziś napadu rabunkowego na kupca żydowskiego Froima Lenkawickiego. Dwaj zamaskowani młodzieńcy wdarli się do jego mieszkania domagając się wydania pieniędzy. Na alarm kupca bandyci zbiegli. Policja wszczęła pościg i wkrótce bandytów ujęła. Są to dwaj młodzi ludzie, jeden 17-letni, drugi 19-letni. Osadzono ich w więzieniu.

PRZEGLĄD PRASY

O historycznej deklaracji

Prasa w dalszym ciągu poświęca wiele miejsca historycznej deklaracji Chamberlaina, pisząc o niej z uznaniem i zadowoleniem. W „Czasie“ czytamy:

Opinia niemiecka, a ściślej mówiąc — opinia kół oficjalnych Rzeszy, przyjęła deklarację Chamberlaina z oburzeniem. Jakże jest sens takiej deklaracji — mówią w Berlinie — skoro Polsce ze strony Rzeszy żadna agresja nie zagraża i skoro stosunki między tymi państwami opierają się na pakcie o nieagresji. Trzeba powiedzieć, że jeszcze parę miesięcy temu, rozumowaniu takiemu nie można było odmówić logiki i słuszności. Jednakowoż od tego czasu wiele się zmieniło. Upadła przede wszystkim na całym świecie wiara w wartość zawartych z Rzeszą układów, upadło zaufanie do jej zobowiązań i deklaracji. I dlatego dzisiaj żaden naród nie odważy się opierać swego bezpieczeństwa na jakimkolwiek pakcie z Niemcami. Nawet wtedy, gdy naród ten, jak w danym wypadku Polska ma szczery zamiar dotrzymania zaciągniętych w takim pakcie zobowiązań, będzie on dążył do zabezpieczenia swych granic i swych interesów w inny sposób.

Z tego też względu deklaracja premiera Chamberlaina nie jest bynajmniej bezprzedmiotowa, czy też niepotrzebna, jak to twierdzi propaganda niemiecka. Wprost przeciwnie, stała się ona czynnikiem, który na dalszym rozwoju wypadków bardzo poważnie zawąży.

„Głos Narodu“ pisze:

Kto brutalnym gestem podarł traktat pokojowy, kto w sposób podstępny zagarnął Austrię, Czechy i Morawy, kto ujarzmił Słowację, i mimo to ciągle nie jest syty, ten od sąsiadów nie może oczekiwać czego innego, prócz gotowości do walki samoobronnej. Od sąsiadów bezpośrednich i — dalszych.

Deklaracja Chamberlaina jest faktem naturalnym i zrozumiałym. Jeśli robi wielkie wrażenie w świecie, to nie dlatego, by przyszła nagle lub, by oznaczała jakiś nienaturalny zwrot w polityce tych dwóch mocarstw. Ale dlatego, że zawiera pierwsze niedwuznaczne oświadczenie Anglii i Francji, iż w razie najmniejszej próby zmiany granic na wschód od Rzeszy, obydwie państwa wystąpią zbrojnie, i Polsce napadniętej użyją pomocy.

Oświadczenie to wita opinia Polski z niekłamany entuzjazmem. Polegamy przede wszystkim na sobie samych. Doświadczenie ostatnich miesięcy nauczyło nas, że wolność narodu da się obronić tylko wtedy, gdy jej chce bronić sam zagrożony naród. Ale z drugiej strony wiemy, że mając do czynienia z wrogiem bardzo silnym, potrzebujemy współdziałania innych państw.

W ten sposób tworzy się w Europie blok państw antyniemieckich. Dziś — można to śmiało powiedzieć — tworzą go Anglia, Francja i Polska. Mamy nadzieję, że blok zwiększy się w najbliższej przyszłości o nowych uczestników.

„Warszawski Dziennik Narodowy“ tak ocenia deklarację Chamberlaina:

Rozbiór Czechosłowacji, opanowanie Słowacji, zabór Kłajpedy — oto są fakty, które ukazały w pełnym świetle cele i metody polityki niemieckiej. Nikt, znający historię tysiącletnią Niemiec i obserwujący ich politykę w latach ostatnich, nie może mieć najmniejszej wątpliwości co do ich zamierzeń. Chcą oni opanować Europę wschodnią, a potem na tym oprzeć swą hegemonię w Europie i wówczas zmierzyć się na terenie światowym z W. Brytanią.

Politycy angielscy mają wyobrażnię, myślą powoli, lecz, gdy się raz na coś zdecydują, to idą wytrwale i z uporem do postawionego sobie celu. Piętnastoletnia wojna Anglii z Napoleonem, zakończona zestawieniem cesarza na wyspę św. Heleny, jest pouczającym dla historyków i polityków przykładem tego, jakimi drogami chodzi polityka angielska.

Ponieważ zaś mąż stanu w Anglii nie robi, jak się w dawnej Polsce mówiło, „z gęby cholewy“, więc można mieć pewność, iż oświadczenie premiera Chamberlaina odpowiada rea-

czywistej decyzji rządu angielskiego wspartej o opinię ludów Imperium i że będzie — gdyby zaszła tego potrzeba — wykonane.

„Dziennik Poznański“ pisze:

Naszej polityce zagranicznej zaś wczorajsze oświadczenie rządu Wielkiej Brytanii nie dyktuje konieczności zmiany żadnej z jej ustalonych dotąd zasad. Generalne założenia dobrego współżycia z sąsiadami pozostają w pełni mocy. Chyba, żeby komuś zależało, aby to sąsiedztwo zakłócić. No! to wtedy mieć będzie na karku nie tylko naszą armię ale i angielskie oraz francuskie armaty.

„Kurier Wileński“ stwierdza:

Przez swą wczorajszą deklarację premier Chamberlain oddał większą usługę pokojowi niż na jesieni roku ubiegłego. Nie popełnił on błędu Grey'a z roku 1914, kiedy to nie dość wyrazne stanowisko rządu angielskiego ośmieliło Niemcy do wojny. Nie czekając nawet przybycia min. Becka do Londynu, skoro tylko uznał, że sytuacja tego wymaga, postawił sprawę jasno.

Prasa hitlerowska pełna jest oburzenia, gróźb a w najlepszym razie niezadowolonia i opryskliwości. Prasa ta przypomina „doświadczenia najświeższej przeszłości“ i nie szczędzi słów krytyki pod adresem Chamberlaina i jego historycznej deklaracji.

W komnatach Zamku

Punkt ciężkości zainteresowań sfer politycznych przeniósł się do komnat Zamku warszawskiego, w których odbywają się audjencje i zebrań, jakich od 15-tu lat nie było. Na marginesie audjencji P. P. S. pisze „Polonia“:

PPS. przedłożyła P. Prezydentowi krótki memoriał o położeniu wewnętrznym i zewnętrznym kraju. Memoriał uważa, że zmiana ordynacji wyborczej jest kwestią najpilniejszą dla naszego życia wewnętrznego, a bowiem obronie zagrożonej niepodległości i całości kraju sprostać może jedynie rząd, mający zaufanie całego narodu polskiego. Memoriał kończy się apelem do Pana Prezydenta o powołanie rządu zaufania jak najszerzych warstw ludności jako rządu „obrony narodowej“

Nędza ludności żydowskiej

Warszawa 2. 4. (A) Tragiczne sceny rozgrywają się od kilku dni w lokalach gminy żydowskiej i instytucji pomocy w Warszawie. Lokale te są po prostu oblegane przez tysiące biednych Żydów, którzy proszą o wsparcie świąteczne. Gmina żydowska wydała kilkanaście tysięcy kg. mac i wsparcie gotówkowe, ponadto Bajs Lechem i Tomchaj Anyim rozdało setki paczek żywnościowych wśród zubożałych kupców. Centralny komitet ratunkowy wydał w ciągu 2 dni 40.000 zł. na pomoc gotówkową. Cała ta akcja jest jednak tylko jedną kroplą w morzu niezmiernie nędzy ludności żydowskiej Warszawy.

—oo—

Prasa czeska --- „jednolita“

Praga, 2. 4. PAT. Na podstawie zarządzenia komitetu wspólnoty narodowej, wszystkie piśma wychodzące w Czechach i na Morawach stały się z dniem 1 kwietnia organami tworzącego się stronnictwa wspólnoty narodowej. By nie powiększać liczby bezrobotnej inteligencji, postanowiono, że chwilowo żaden z wychodzących dzienników nie będzie zawieszony.

—oo—

Autostrada Wrocław---Wiedeń

Praga, 2. 4. PAT. Budowa autostrady Wrocław---Wiedeń przez Morawy postępuje w szybkim tempie naprzód. Wczoraj otwarty został w Morawskiej Trzebowie (na trasie autostrady) wielki hotel, przeznaczony dla służby technicznej, zatrudnionej przy budowie autostrady. Hotel ma wielką salę jadalną, salę konferencyjną, dalej pokoje gościnne itd. Hotel w Morawskiej Trzebowie umieszczono w starym klasztorze Franciszkanów.

Nie ma pieczonego świątecznego bez proszku do pieczenia „Dwa Klucze“.

1938k

Pan Prezydent przyjął memoriał i w dłuższej rozmowie z delegacją omówił naczelną zagadnienia państwowe, akcentując szczerą wzajemnych poglądów. Konferencja trwała przeszło dwie godziny.

W kołach politycznych konferencja ta wywołała wielkie wrażenie.

A „Kurier Polski“ donosi:

Przedkładane na Zamku petycje zmierzają do tego, aby w Polsce rozszerzona została platforma polityczna, ażeby w obliczu międzynarodowego napięcia wkroczone zdecydowanie na drogę pojednania. W komnatach Zamku Warszawskiego padają słowa o wielkiej doniosłości.

Trudno dziś ocenić, jakie konsekwencje będą miały audjencje i narady w komnatach Zamku warszawskiego.

Przemiany

Prasa polska notuje obecnie skrzętnie wszelkie przemiany w stosunku do Trzeciej Rzeszy. I tak „Wieczór Warszawski“ donosi:

Koła filoniemieckie grupowały się we Francji dokoła dwóch ośrodków: byłego premiera Flandria i jego zwolenników, oraz „komitetu francusko-niemieckiego“. Przed pięcioma dniami „komitet francusko-niemiecki“ sam się rozwiązał. Trzy dni temu zaś Flandria wydał oświadczenie, którym wycofał się całkowicie ze stanowiska filoniemieckiego.

Pismo przynosi następującą ocenę sytuacji wewnętrznej Niemiec:

W Anglii panuje przekonanie, że Niemcy nie wytrzymają obecnej sytuacji finansowej. Prasa angielska od kilku dni obszernie omawia nowy plan finansowy Rzeszy, polegający na wypuszczeniu bonów podatkowych. We dług opinii sfer gospodarczych angielskich, boni podatkowe niemieckie są początkiem nieograniczonej inflacji. Obecny obieg banknotów Rzeszy wynosi 10 miliardów marek, według obliczeń angielskich w ciągu roku skoczy on po wprowadzeniu bonów na co najmniej 30 miliardów marek.

Warto do tej oceny dodać, że wedle prasy zagranicznej niedawno dr. Schacht zawezwany z Szwajcarii do Berlina udał się zamiast do stolicy Niemiec samolotem do Indji.

(Ro)

Protest przeciw wyznaczeniu posiedzenia Rady m. Warszawy

Warszawa, 2. 4. (A). W związku z wyznaczeniem następnego posiedzenia Rady miejskiej Warszawy na dzień 4 kwietnia wystosował radny adwokat Hartglas list do prezydenta Starzyńskiego, w którym protestuje przeciwko ustaleniu posiedzenia rady miejskiej na wieczór uroczystego święta żydowskiego. Ludność żydowska — pisze adw. Hartglas — stanowi ponad 1/4 mieszkańców stolicy, mogła więc spodziewać się, że tak samo jak sądy nie wyznaczają na święta żydowskie spraw, w których mają uczestniczyć adwokaci żydowscy, tak nie wyznaczy się posiedzenia rady na porę, uniemożliwiającą udział w posiedzeniu reprezentantów ludności żydowskiej.

ZE SPORTU

WYNIKI LIGOWE.

Kraków: Wisła—Polonia (Warszawa) 2:1 (2:0)

Chorzów: Cracovia—Amatorski KS 2:1 (2:0)

Warszawa: Ruch—Warszawianka 5:0

Poznań: Warta—Union Touring (Łódź) 7:0.

Lwów: Pogoń—Garbarnia 5:1.

W tabeli ligowej prowadzi: 1) Warta, 2) Pogoń, 3) Ruch.

MISTRZOSTWA KRAKOWSKIEJ LIGI OKRĘGJ

Makkabi—Cracovia 1B 2:2 (0:2).

Olsza—Zw. Strzel. Chelmek 2:1.

Tarnovia—Zwierzyniecki KS 1:1.

Krowodrza—Korona 1:1.

Fablok—Grzegórzecki 4:2.

Mościce—Garbarnia 4B 4:1.

Wisła 1B—Podgórze 9:0.

W tabeli okręgowej prowadzi: 1) Fablok, 2) Olsza, 3) Krowodrza. Na ostatnim miejscu znajdują się Grzegórzecki.

Sny o „Mitteleuropie“

Pierwszy etap: Czechosłowacja

Po aneksji Czech, Moraw i Słowacji pojawiły się w prasie niemieckiej artykuły, usiłujące uzasadnić tę niespodziankę dla całego świata koniecznością zdobycia dla Niemiec przestrzeni, potrzebnej dla ekspansji. Piękne to słowo, którym Trzecia Rzesza usiłuje usławić wiedliwiec się przed Europą, nazywa się „Lebensraum“, a każdy łatwo odgadnąć może że pojęcie to nawiązuje do dawnej: koncepcji o Mitteleuropie, przyswiewającej jeszcze cesarstwo Hohenzollernów w jego pochodzie na wschód.

Czyżże więc jest Mitteleuropa i jaki obejmoje zasięg. Poucza nas o tym rozprawa Wilhelma Schüsslera pt. „Mitteleuropa als Wirklichkeit und Schicksal“, która ukazała się w cyklu broszur objętych nazwą „Schriften zur völkischen Bildung“. Schüssler jest znanym geopolitykiem uczniem prof. Haushofera, będącego jak wiadomo, teraz wyrocznią obecnego imperializmu Trzeciej Rzeszy. Entuzjastą Haushofera jest Rudolf Hess, „wicewódz“ na rodu niemieckiego, wywierający olbrzymi wpływ na samego wodza. Hitler ma bezwzględne zaufanie do swego zastępcy (którego popularnie w Niemczech nazywa się „Egipcjaninem“, jako że Rudolf Hess urodził się w Egipcie, a smagłą swą cerą przypomina raczej typ orientalny niż nordycki) — ponieważ „Egipcjanin“ nie bierze żadnego udziału w rozgrywkach paladynów w Walhalli berchtesgadeńskiej, nie angażował się dotychczas nigdy ani po stronie Goebbelsa ani po stronie Goeringa. A że Hess nigdy nie ukrywał swego po dziwu dla geniuszu nie tylko swego wodza — lecz i swego profesora Haushofera, twórcy t. zw. geopolityki, przeto tłumaczą teraz ostatnie zadziwiające całą Europę pociągnięcia Hitlera argumentami zaczerpniętymi z obozu geopolitycznego. Generał Haushofer, który teraz jest profesorem uniwersytetu monachijskiego, stale tłumaczył Niemcom, że Francja jest narodem wymierającym, który z natury rzeczy musi się cofnąć poza wał ochronny linii Maginota i nie może odegrać żadnej czynniejszej roli w Europie środkowej i wschodniej. Nie należy więc przywiązywać dużo wagi do Francji, która nie

może już być „Erbfeindem“ niemieckim, ponieważ brak Francuzom jako „narodowi rentierów“ dawniejszego „elanu“, który jeszcze uskrzydlał Napoleona. Należy Francji po prostu pozwolić na skostnienie w ramach swego imperium.

Haushofer był tym, który wskazywał też stale na to że i Anglia nie ma już żadnej sily witalnej i obrosła sadłem dobrobytu, niezdolna już jest do żadnej inicjatywy. Anglia potrafi tylko grozić, ale żeby jej się skruszyły i nie może gryźć. Niemcy nie powinni się więc obawiać Anglii, która panicznie lęka się wojny i gotowa jest do najdalej idących ustępstw — byleby tylko do wojny nie dopuścić. (Echo tej koncepcji znaleźliśmy w sensacyjnym wywiadzie, jakiego marszałek Goering udzielił przedstawicielowi „Popolo d'Italia“. W wywiadzie tym wyraził się Goering pogardliwie o wysiłku angielskim stworzenia frontu defensywnego przeciwko zaborczości niemieckiej — mówiąc o „psach, które głośno szczekają, ale nie potrafią już gryźć.“...)

Przytaczamy te argumenty teoretyków geopolitycznych z prof. Haushoferem na czele, ponieważ najlepiej nam one ilustrują impet polityki Trzeciej Rzeszy w obecnym momencie. Hitler nie wprowadził jeszcze oficjalnie żadnych poprawek do swej książki „Mein Kampf“ w której głosił konieczność zmiżdżenia Francji jako wroga dziedzicznego Niemiec i nawoływał do przyjaźni z „kuzynem angielskim“, ale pozwolił swemu ministrowi Ribbentropowi na podpisanie z Francją paktu, interpretując gotowość Francji do podpisania tej umowy jako wyrażne desinteressement Francji w sprawach Europy środkowej. A prasa niemiecka na rozkaz z góry dała wyraz swemu niezadowoleniu, gdy Francja nie okazała się tak postuszną, jak się tego po niej spodziewano... Hitler zaanektował Czechosłowację wbrew przyrzeczeniu, jakie w Monachium dał Chamberlainowi, bo, tak jak marszałek Goering — wierzył święcie w to, że lew brytyjski potrafi wprawdzie jeszcze ryczeć, ale ryku jego nie należy się obawiać. Trzecia Rzesza uważała, że nadszedł moment urzeczywistnienia starej

koncepcji Mitteleuropie i że nie ma żadnej sily w Europie, która mogła pokrzyżować plany niemieckie. Niemcy, które nigdy nie miały żadnego wyczucia psychiki innych narodów które nie mają tego, co powszechnie nazywa się „Fingerspitzengefühl“ dla nastrojów otaczających je narodów, znowu fatalnie pomyliły i znalazły się tak jak w roku 1914 wobec frontu całego świata ożywionego tylko jedną myślą, że nie wolno pozwalać Niemcom na uprawianie dalszej taktyki faktów dokonanych.

Po tej dygresji, która pozwoli nam zorientować się w labiryncie polityki niemieckiej — wróćmy do broszury prof. Wilhelma Schüsslera. Autor broszury w następujący sposób definiuje pojęcie Mitteleuropie: „Mitteleuropa jest dla nas historycznie i etnograficznie ową przestrzenią, którą Niemcy zamieszkują, albo też gdzie żyją jako grupy mniejszościowe pośród innych narodów. Jest to więc przestrzeń obejmująca Trzecią Rzeszę i Austrię, a ponad to Estonię, Łotwę, Litwę, Polskę (!) Czechosłowację, Węgry, Rumunię i Jugosławię... — Czesi, południowi Słowianie, Węgrzy, Polacy Rumuni, nie wiedzą co począć z tą przestrzenią. Dopiero Niemcy potrafią z niej zrobić całość. Dzięki Niemcom ludy, zamieszkujące tę przestrzeń, otrzymują sens życia, bo Niemcy są w tej przestrzeni wszechobecni“. A więc znowu idea o „posłannictwie“ Niemców jako narodu wybranego, jedynie powołanego do organizacji życia i do narzucenia form organizacyjnych narodom nie niemieckim!

Jakie są granice tej Mitteleuropy? I na to pytanie odpowiada nam p. Schüssler w swej broszurze, tłumacząc, że granice te zakreśliły armie niemieckie podczas wielkiej wojny światowej. Dawne więc okopy niemieckie ciągnące się od Morza Północnego aż do Bazylei, pokrywające się z dawnymi granicami cesarstwa

45)

— Spodziewałam się tego, — odparła trzeźwo. — Panie Tring, pan bez wątpienia zdaje sobie sprawę z finansowego stanu firmy. Jesteśmy zadłużeni powyżej uszu za towar, którego zapewne nigdy nie sprzedamy. Czy wobec tych okoliczności mam w ogóle prawo zastanawiać się nad pańską propozycją? Niech pan sam na to odpowie. Spółka oznacza równy podział, chyba, — przerwała i ściągnęła brwi. W głosie jej zabrzmiała dziecienna, pytająca nuta. — Chyba, że zamierza pan wnieść kapitał? Finansować nas?

Tring zaśmiał się, a śmiech jego przejął Katarzynę dreszczem. Ręce jej zlodowaciały. Przed nią stał wróg. Przeczuwała to od dawna. Uśmiechnęła się do niego, by zyskać na czasie i zebrać siły. Uśmiech jej, bardzo słodki, był bez znaczenia. W odpowiedzi cienkie wargi pana Tring ułożyły się w uprzejmy wyraz.

— Nie, panno Kasju, nie tak rozumiem sprawę. Skądże taki biedak jak ja — urzędnik — mógłby zdobyć na to fundusze? Byłem zatrudniony w tej firmie przez lat trzydzieści i zaledwie zarabiałem tyle, by się utrzymać, mimo, że doprowadziłem interes do jego obecnego stanu.

— Który znowu nie jest zbyt wspaniały, — wtrąciła Katarzyna szybko. — Przynajmniej w chwili obecnej. Bądźmy szczerzy, jeśli łaska. Nie możemy pana zrobić naszym spółnikiem, panie Tring, — całkiem bezwiednie użyła pluralis maiestaticus, — bowiem nie stać nas na to, by dzielić drobne w najlepszym razie dochody, jakie możemy osiągnąć po spłaceniu długów. Nie widzę powodu, dla którego mielibyśmy tak postępować. Jestem wprawdzie młoda i niedoświadczona, ale nie jestem, — dodała cicho, — całkiem pozbawiona rozumu.

Wypowiadając te słowa, czuła, że wygrała sprawę. Było tak w istocie. Tring ściągnął wargi i rzucił zrezygnując swą najwyższą kartę:

— W takim razie, panno Katarzyno nie pozostaje mi nic innego jak prosić o zwolnienie mnie z posady.

Kierownik firmy Steinheim idzie na pensję. Już od sześciu miesięcy ofiarują mi tę posadę. Mam otrzymać dwa razy większe wynagrodzenie i wyższą prowizję. Dałem im odmowną odpowiedź, ale dotychczas nie przyjęli jej jeszcze do wiadomości. Uczyniłem to z przywiązania dla pani biednego tatusia — pani wybacz, — Tring podniósł suchą dłoń, gdyż Katarzyna najwidoczniej chciała coś powiedzieć, — niech mi pani z łaski swojej pozwoli skończyć. Miałem zamiar powiedzieć, — (Ty stary komediante, pomyślała Katarzyna patrząc na jego wąskie wargi), — że biedny tatuś pani miał zamiar przyjąć mnie do spółki tej jesieni. Wspominał o tym niespełna miesiąc przed swą chorobą. Mówi do mnie tak: Szkoda, żebyś pan pracował tu jako urzędnik, panie Tring, tak powiada, mógłbyś pan usamodzielnąć się i zarabiać tysiączkę rocznie, gdyby pan nie był poświęcił życia służbie dla innych, powiada. Należałoby, powiada, wziąć pana do interesu jako spółnika.

— Nie powiedział niczego podobnego, — głos Katarzyny zabrzmiał jasno i czysto. A pan jest bezwstydnym kłamcą, jeżeli pan to twierdzi.

Sama przestraszyła się tak bardzo własnych słów, że usta jej zostały otwarte. Natomiast pan Tring zachował się tak, że z trudem powstrzymała śmiech. Jego oczy zazwyczaj wąskie jak szparki, zaokrągliły się ze zdumienia i znieruchomiały, wlepione w jej twarz.

— Doprawdy, — rzekł, gdy odzyskał głos, — gdyby pani była mężczyzną, nie powtórzyłaby pani tego po raz drugi.

Zdobyła się na tę jedną uprzejmość: Zaramieniała się.

— Panie Tring, przepraszam pana. Zachowałam się bardzo brzydko. Powinnam była mieć więcej szacunku dla mojej pici — i dla pańskiego wieku.

Patrzył na nią zdezorientowany. Było coś rozbrajającego niewinnego w szczerym, błękitnym spojrzeniu wzniesionych ku niemu oczu. Tring mruknął coś pod nosem na poły przejeđnany.

(C. d. a.)

DORIS LESLIE

AROMAT

Antoryzowany przekład
Stellé Landy-Feldhornowej

rymskiego narodu niemieckiego, a na wscho-
dzie sięgające tam, dokąd dotarł żołnierz nie-
miecki podczas wielkiej wojny światowej —
oto granice Mitteleuropy. Traktat wersalski,
przekreślił te granice, ale był klątwą dla świa-
ta, przyczyniając się do „bałkanizacji“ Euro-
py środkowej. Teraz nadszedł moment, by na-
prawić błędy traktatu wersalskiego i raz na
zawsze zlikwidować „zbrodnię“, jakiej się do
puszczono na narodzie niemieckim.

Nie będziemy więcej cytować tej broszury,
bo te cytaty chyba nam wystarczą. Wszędzie
tam, gdzie mieszkają Niemcy, stosuje się z
jednej strony „taktikę Henleina“, a z drugiej
strony bierze się w obronę inne mniejszości
narodowe przyrzekając im, że pod protektora-
tem Niemiec będą mogły korzystać z autono-
mii narodowej. Gdy Hitler nie czuł się jeszcze
na siłach, by przystąpić do urzeczywistnienia
dawnego snu o panowaniu nad światem, gło-
sił tezę, że chce tylko wyzwolić Niemcy i ska-
pić je w jednej Rzeszy. Teraz Hitler zmienił
nagle front i chce „wyzwalać“ inne narody —
nad którymi gotów jest łaskawie objąć pro-
tektorat. Pierwszym etapem miała być Czecho-
słowacja, ale miejmy nadzieję, że do dalszych
etapów już nie dojdzie....

M. K.

Palestyna a obrona Imperium Brytyjskiego

Londyn, 2. 4. ZAT. Znaczenie Żydowskiej
Siedziby narodowej dla Imperium Brytyjskie-
go omawia w artykule wstępnym „Palestine“,
organ brytyjskiego komitetu propalestyńskiego.
Artykuł wskazuje, że Anglia może w razie
wojny utrzymywać łączność z Rumunią i Ro-
sją Sowiecką tylko przez Dardanele, to też przy-
jaźń turecka zyskuje doniosłe znaczenie. Bu-
dzić musi zdumienie, że sprawa ta nie jest na-
leżycie oceniana. Wiele więcej uwagi poświę-
ca się pozyskaniu sympatii arabskich. Z tego
też powodu wyrzeczono się planu utworzenia
millionowego skupienia żydowskiego w Pale-
stynie. Nie koniecznie zmierzać należy do pań-
stwa żydowskiego w Palestynie. Chodzi jednak
o państwo, w którym czynnik żydowski będzie
dosyć silny i łącznie z Arabami będzie mógł o-
degrać rolę cennego i postępowego czynnika.
Koreign Office nie może się jednak wciąż wy-
rzec złudzeń panarabskich. Pamiętać należy o
rennej bazie morsko-lotniczej w Haifie. Pamię-
tać należy o świetnym materiale wojskowym,
jaki tworzyć mogą żydowscy imigranci. Nale-
ży też pomyśleć o drugiej drodze do Oceanu
Indyjskiego obok Kanału Suezkiego, przy czym
wchodzi w rachubę droga z Akaby do Tel A-
wiwu.

Londyn, 2. 4. ZAT. Na zgromadzeniu w lon-
dyńskim East-End poseł John Mc Govern wy-
głosił przemówienie, w którym wspominał o
zobowiązaniach angielskich względem narodu
żydowskiego i podkreślił znaczenie mandatu
palestyńskiego. Żydzi szczególnie w obecnej
tragicznej sytuacji mają prawo uważać Pale-
stynę za siedzibę, w której mogą znaleźć schro-
nienie i możliwość budowania nowego życia.
Mac Govern podkreślił, że konferencja pale-
styńska z góry skazana była na niepowodzenie.
Rząd powinien być zwołać konferencję z udziałem
umiarkowanych żywołów arabskich i
przedstawicieli żydowskich. Wówczas można
by osiągnąć porozumienie na podstawie dalszej
imigracji żydowskiej w ramach gospodarczej
zdolności absorpcyjnej w tym kraju.

119 wyroków o „shańbienie rasy“ w roku 1938 w Hamburgu

Berlin, 2. 4. ZAT. Jak donosi „Stürmer“ w
roku 1938 119 Żydów w Hamburgu skazano
pod zarzutem „shańbienia rasy“. Pismo przyta-
cza szereg wyroków opiewających przeważnie
na 9 do 12 lat więzienia.

KUPON ZNIŻKOWY DO KIN ATLANTIC

Ważny 8 kwietnia. Wydać i przedłożyć do wymiany.
w Kolekturze Zw. Inwalidów, Grodzka 59
w Perfumerii N. Meersanda św. Marka 21
lub w Adm. „N. Dziennika“ Orzeszkowej 7

„Naprzekór ciężkim czasom“

Uroczyste otwarcie opery hebrajskiej w Tel Awiwie

Premiera „Opowieści Hoffmanna“ Offenbacha

(Specjalna służba informac. „Now. Dziennika“)

(Sz. S.) Tel Awiw, koniec marca

W nastroju niezwykle uroczystym odbyło
się w dniu wczorajszym w wypełnionej po
brzezi sali Ohel-Szem w Tel Awiwie inaugura-
cyjne przedstawienie opery palestyńskiej —
po przerwie szeregu lat.

Na uroczystą premierę wybrano „Opowieści
Hoffmanna“, którą to operę po raz pierw-
szy wystawiono w Palestynie.

Na premierę przybyła elita społeczeństwa
tel - awińskiego z prezydentem miasta Ro-
kachem na czele, przedstawiciele władz z gu-
bernatores Crosby, komendantem wojsko-
wym okręgu południowego bar. Menashe, lic-
nie też reprezentowane były sfery literackie,
artystyczne i kulturalne.

Przedstawienie pięknej i melodyjnej opery
Offenbacha było niezwykle sukcesem mło-
dego zespołu operowego, który zbierał owa-
cje i oklaski przy otwartej scenie.

Po przedstawieniu odbył się w salonie ho-
telu Ritz bankiet ku czci twórców opery tel-
awińskiej. Serię przemówień otworzył adw.
Kirschenbaum słowami modlitwy „Baruch
szehechjanu“. Mówca przedstawił olbrzymie
trudny kilku jednostek z hon. prezesem Tow-
operowego Dr Sz. Hildesheimerem na czele,
którym zawdzięczać należy doświadczenie do skutku
tego imponującego dzieła kultury.

Z kolei zabrał głos sam inicjator opery dr
Hildesheimer, który podkreślił niezwykle za-
pal i entuzjazm wszystkich współpracowni-
ków i apelował do dalszych wysiłków w tej

dziedzinie. Mówca zapewnił, że przy dobrej
woli i ofiarnej pracy oraz poparciu całego
społeczeństwa, opera tel - awińska rozwijać
się będzie coraz lepiej i stanie się chlubą ca-
łego jiszuwu. Następną premierą będzie ope-
ra kompozytora palestyńskiego Weinberga
„Chalucim“.

Pod koniec swego przemówienia złożył dr
Hildesheimer serdeczne podziękowanie dyry-
gentowi opery p. Boskowitzowi za jego pełną
poświęcenia pracę około należytego przygo-
towania muzyczno - artystycznego całego spek-
taklu, oraz poszczególnym wykonawcom za
ich sumiennosc i gorliwość.

Kierownik administracyjny opery dr Ro-
senberg podał szereg ciekawych szczegółów
z okresu przygotowań do wznowienia opery
palestyńskiej, a jeden z pierwszych wetera-
nów opery hebrajskiej, który występował w
pierwszej operze palestyńskiej p. Har - Me-
lach przedstawił swe wrażenia z obecnego
przedstawienia, które oznacza ogromny po-
stępek w drodze rozwoju kultury muzycznej w
kraju.

Prasa hebrajska wita z entuzjazmem fakt
powołania do życia opery mimo ogromnych
przeszkód, jakie organizatorzy mieli do prze-
zwyciężenia, podnosząc, że utworzona niemal
w ciągu jednej nocy placówka muzyczna god-
na jest zająć miejsce honorowe wśród całej
reszty trwałych dzieł kulturalnych, które ji-
szuw powołał do życia w ciężkim okresie kry-
zysu — właśnie naprzekór ciężkim czasom.

WALKA O NIKIEL

Epizod dramatycznej walki o surowce

W 1885 roku w Kanadzie pewien robotnik
kolejowy, pracujący przy naprawie toru na li-
ni Caradian Pacific Railway, natrafił na ska-
łę, której nie mógł zupełnie „ugryźć“ przy
pomocy kilofa. Nie przypuszczał, że natrafił
na największe na świecie złożo czystego niklu.
Jest to sławna obecnie kopalnia w Sudbu-
ry, zajmująca przestrzeń o przeszło 50 km.
długości i 24 km. szerokości i dostarczająca
86 proc. światowej produkcji cennego meta-
lu.

Obecnie widzimy względnie mało rzeczy wy-
rabianych z niklu. Wśród przedmiotów co-
dziennego użytku nikiel prawie zupełnie nie
ma zastosowania, zastępują go inne metale,
a szczególnie t. zw. chrom - metal. Gdzieś
więc podziwiają się te wielkie ilości niklu?
Bo ilości te są poważne i rosną z roku na rok.
Jeszcze w roku 1922 konsumpcja niklu wynosi-
ła wszystkiego 8500 ton, a w 1935 r. doszła
już do 75.000 ton, czyli dziewięć razy więcej.
Spożycie niklu idzie w parze ze wzrostem zbro-
jeń państw całego świata. Ze wszystkich me-
tali niezbędnych do wyrobu pocisków oraz
dział, nikiel jest najbardziej poszukiwany.

Największymi nabywcami niklu są Niem-
cy i Sowieci. Parę lat temu niejaki E. Berg
z Niemiec przyjechał do Kanady, aby zakupić
10.000 ton niklu. Sprawa niezwykle co do
rozmiarów transakcji została poruszona w
parlamencie kanadyjskim, zarzucono rząd
pytaniem co do natury zakupów, podejrze-
wając, że kanadyjski nikiel ma być użyty do
celów wojennych. Niemcy — oczywiście —
zaklinały się, że to nieprawda, że to oszczer-
stwo, i t.d. Przyznały się — owszem — do
zamiaru fabrykowania z zakupionego niklu...
bilonu. I rzeczywiście wkrótce cała Trzecia

Rzesza zalana została bilonem niklowym.

Sprawa jest zupełnie prosta. W czasie poko-
ju każdy Niemiec nosi w kieszeni pewną ilość
tego tak cennego dla armii metalu. Marka
wykonana ze srebra doskonale służy jako
moneta, ale nie może być przetopiona w ra-
zie potrzeby na łuskę naboju. Do tego celu
służy nikiel. Włec jak? Ano — jednym ka-
myczkiem dwa zajęcia. Primo — doskonała
transakcja dla skarbu Rzeszy. Srebrne pie-
niądze wycofuje się z obiegu i przetapia na
sztaby. Secundo: niklowe monety w odpo-
wiedniej chwili zastępują się banknotami w
drobnych odcinkach i w ten sposób otrzymu-
je się w okresie wojennym sporą ilość cen-
nego metalu. Ile niklu znajduje się w kiesze-
niach obywateli niemieckich można łatwo o-
bliczyć. Tona niklu kosztuje 3000 marek. Po-
dzielmy ilość znajdujących się w obiegu ma-
rek w bilonie niklowym przez 3000, a otrzy-
mamy poważną cyfrę.

Francja posiada 9 proc. produkcji świato-
wej niklu, ma go więc dosyć na własne potrze-
by. Natomiast Rosja nie ma go zupełnie, po-
mimo, że pod względem bogactw natural-
nych zajmuje jedno z czołowych miejsc na
świecie. I dlatego łatwo można zrozumieć po-
tęgę, dla których rząd rosyjski tak usilnie
stara się wszędzie, gdzie można, o dostawy
niklu. Robią to również wszystkie inne kraje,
które są zmuszone wobec agresywnych zbro-
jeń niemieckich do intensywnych wysiłków w
kierunku dozbrojenia.

Walka o nikiel jest jednym tylko epizodem
w toczącej się na wielu polach walce o surow-
ce niezbędne zwłaszcza dla państw o ustroju
autarkicznym i tendencjach imperialistycz-
nych.

Poniedziałek, 3 kwietnia.

STACJE KRAJOWE

KRAKÓW. 6.57 Piosn. „Witaj gwiazdo morza“; 7 Audycja poranna; 8.10—9 Muzyka z płyt oraz wiadomości bieżące; 11 Audycja dla szkół: „Jak strumyk zamienił się w rzekę“ — pogadanka dla dzieci młodszych w opr. W. Jaszczyńskiego; 11.15 Muzyka z płyt; 11.57 Sygnał czasu; 12.05 Audycja pouczająca; 13 Audycja dla kupców i rzemieślników: 1) Kupiec i jego organizacja zawodowa, wygł. T. Topolnicki; 2) Kredyt bezprocentowy w handlu i rzemiośle, wygł. uyr. H. Paschke; 13.30 „Ciepłota“ (walczyk, kołysanka, etiuda); audycja dla gimnazjów w opr. T. Mayznera, z udziałem H. Szompki; 14 Odczyt leśniczy 14 Muzyka obiadowa w wyk. orkiestry rozgłośni katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego; 14.40 Program na dzień następnny; 14.55 Krakowski dziennik sportowy; 15 „Antygrecki“: „Chimera“ audycja dla dzieci w opr. N. Hawthorne'a, w przekładzie M. J. Łutostawskiej, ilustr. muz. J. Maklakiewicza; 15.55 Muzyka obiadowa w wyk. orkiestry salonowej pod dyr. T. Klewewettera; 16 Dziennik południowy; 16.05 Wiadomości gospodarcze z Warszawy; 16.20 Kronika naukowa: „Biologia“ wygł. prof. St. Sumiński; 16.35 Najpiękniejsze kwiaty klasyców wiedeńskich. Wykonawcy: Polski Kwartet smyczkowy: Zdz. Januś — I. skrz., Wł. Witkowski — II skrz., T. Szulc — altówka, D. Danosowski — wiolonczela; 17.20 Pogadanka; 17.30 Białe osiołki w Afryce — repertar prof. Edwarda Lotha z Polskiej wyprawy badawczej do Afryki Środkowej; 17.45 Utwory fletowa w wyk. H. Bartłomiejowskiego, przy fortep. Ludwika Ursteina; 18 Odczyt: „Wład Ossolińskiego do Rzymu“ wygł. J. Norek; 18.10 Recital fortepianowy T. Gustonińskiego; 18.30 „La Madia“ (Błogosławieństwo chleba) oratorium Elżbiety Oddona. Wygł. T. Łuczaj, M. Dziukowa, K. Norka-Górecka, M. Kaesurbina, Chór szkoły mus. im. Chrapowickiej w Warszawie Polska Kapela Ludowa, ork. Pł. pod dyr. St. Katury; 19 Audycja żołnierska; 19.30 Koncert muzyki lekkiej. Wykonawcy: orkiestra rozgłośni lwowskiej pod dyr. T. Seredyńskiego i I. Dziurzyńskiego (piosenki); 20.35 Dziennik wieczorny, wiadomości meteorologiczne i sportowe, Nasz program na jutro; 21 Recital fortepianowy Sari Hir (pianistka węgierska); 21.30 Rozmowa wielokrotnie; 21.45 Koncert francuskiej muzyki religijnej. Wykonawcy: A. Klus-Kubickowa (sopr.), St. Romanowski (baryton), A. Książkiewicz (tenor), Chór mieszany Krak. Tow. Oratoryjnego, orkiestra symfoniczna, dyrygent: W. Gaigera i A. Kopyciński; 22—23.05 Ostatnie wiadom. dzień. wiecz. i kom. meteor.

WARSZAWA. 6.30 Audycja poranna; 7 p. Kraków; 18 Audycja dla wsi; 18.30 p. Kraków; 21.45 Sonata skrzypcowa e-moll Griega; 22.15 „Folklor różnych narodów“ — aud. w opr. dr. Simonówny; 22.55 Przegląd prasy; 23 p. Kraków; 23.05 Wiadomości z Polski w jęz. franc.; 23.15 Płyty

KATOWICE. 6.30 Wesoły montaż płytowy; 6.57 p. Kraków; 14.55 Wiadom. bież. i giełda; 15 p. Kraków; 18 „Za miedzą“ — aud. słowno-mus.; 18.30 p. Kraków; 19.30 „Święty Jan Chrzęst“ — oratorium ks. Gajdy; 20.20 „W katedrach“ — fragm. z pow. H. Sienkiewicza „Quo vadis“; 21.35 p. Kraków; 20.55 D. e. oratorium; 21.45—23.05 p. Kraków.

LWÓW. 6.57 p. Kraków; 14 Koncert styczni; 14.45 Wiadom. gospodarcze i giełda lwowska; 15 p. Kraków; 18 Wiadom. bież. i miast i prowincji; 18.55 „Lwowskie warsztaty naukowe“; 19.20 Aktualność; 19.30 p. Kraków; 21.45 p. Warszawa; 22.15 Wiadom. sport lokalne; 22.15 Cykl „Rozbudowa Lwowa“ — inż. Rogowski; 22.30 „W nastroju wielkopostnym“ — repertar muzyczny w oprac. C. Nahlk; 23 p. Kraków.

ŁÓDŹ. 6.50 Płyty; 7 p. Kraków; 14.50 Łódzkie wiadom. giełdowe; 15 p. Kraków; 18 Rozmowa z radioluchaczami! przep. dyr. St. Nowakowski; 18.10 Płyty; 18.20 O wszystkim po troszku; 18.30 p. Kraków; 21.45 p. Warszawa; 22.12 Pogadankę Łódzkiej Rodziny Radiowej wygł. red. Piotrowski; 22.25 Koncert popularny; 23 p. Kraków.

STACJE ZAGRANICZNE

JEROZOLIMA (449.1) 12.30 Sygnał czasu, dziennik południowy (po hebrajsku); 12.40 Program arabski; 13.20 Dziennik południowy (po angielsku); 13.30 Sygnał czasu, koniec programu południowego; 16 Sygnał czasu, komunikaty; 16—18.30 Program arabski; 18.30 Program hebrajski: Recytacje biblijne w wyk. E. Goldsteina (wygł. z Kolegi Josy etc.); 18.50 Koncert muzyki synagogalnej w wyk. J. Ideleona; 19 Kom. meteor., dziennik wiecz. (po hebrajsku); 19.15 Plein piosenki w wyk. zespołu studia; 19.45 Recital fortepianowy S. Mila; 20.15 Kom. meteor., dziennik wieczorny (po angielsku); 20.30 Pogadanka polityczna; 20.45 Płyty; 21 Koniec programu.

* * *

18 DROITWICH: Frank Walter ze swa orkiestra miltaturna. LONDYN REG.: Aud. dla dzieci. SOTTENS: Jazz amerykański. WIEZA EIFFLA: Muzyka kameralna. BYGA 18.05 Koncert muzyki węgierskiej. LAHTI: 1.40 Muzyka kameralna.

19 BUDAPEST: Recital śpiewaczy. FLORENCJA: Muzyka rozrywkowa. LONDYN REG.: Koncert ork. wojskowej. LUKSEMBURG: Muzyka taneczna. SOFIA: 19.15 Koncert symfoniczny. LYON: 19.30 Muzyka kameralna.

20 BEOGRAD: Transmisja z Opery. BRUKSELA FLAM.: Muzyka jazzowa. BUDAPEST: Recital wiolonczelowy Benedetto Mazzacurati. DROITWICH: „W poniedziałek o śmieci“ — muzyczny program rozrywkowy. HILVERSUM II.: Program rozrywkowy. KOPENHAGA: Koncert orkiestrowy. KOWNO: Koncert symfoniczny. LUBLANA: Muzyka kameralna. RADIO PARIS: Koncert muzyki lekkiej. WIEZA EIFFLA: Koncert solistów. FLORENCJA: 20.30 Komedia muzyczna.

TYDZIEŃ GIEŁDOWY

Giełdy reagują zwyżką na mowę Chamberlaina

W tygodniu ubiegłym zaznaczyła się na światowych giełdach papierów wartościowych tendencja słaba, co przypisać należy dużemu napięciu międzynarodowej sytuacji politycznej. Dopiero w ostatnich zebraniach, w związku z doniesieniem oświadczeniem premiera Chamberlaina w Izbie Gmin o pomocy Anglii i Francji w razie jakiegokolwiek akcji, zagrażającej niepodległości Polski — nastąpiła silna reakcja w postaci ogólnej zwyżki notowań i zwiększenia obrotów.

Na uwagę zasługuje duża zwyżka pożyczek polskich na giełdach w Londynie i w Nowym Jorku na ostatnim zebraniu, po znacznej niżce w pierwszej połowie tygodnia sprawozdawczego.

GIEŁDA NOWOJORSKA

rozpoczęła tydzień lekką zwyżką przodujących papierów. Zwyżka ta wywołana była głównie wiadomościami o wzroście stanu zatrudnienia w przemyśle żelazno-stalowym i samochodowym. We wtorek sytuacja uległa znacznemu pogorszeniu. W związku z napiętą sytuacją polityczną w Europie zaznaczyła się duża podaż, która doprowadziła w konsekwencji do spadku notowań, obracających się w granicach od 2 — 3 dolarów. Najbardziej obniżyły się akcje górnicze, stalowe, tekstylne oraz fabryk samochodów. Słaby nastrój na Wall-Street utrzymał się z małymi zmianami do piątku. W piątek natomiast nastąpiła poprawa notowań, a w sobotę, pod wpływem oświadczenia Chamberlaina, obroty poważnie wzrosły, a kursy osiągnęły wydatną zwyżkę.

Pożyczki polskie do piątku silnie niżkowały. W dniu 31 marca br. notowano: (w nawiasach cyfry z 24 marca): 8 proc. Poż. Dillona 31.25 (35.00), 7 proc. Poż. Stabilizacyjna 35.50 (40.00), 6 proc. Poż. Dolarowa 27.00 (31.25), 7 proc. Poż. m. Warszawy 27.00 (26.00), 7 proc. Poż. Śląska 28.50 (26.00).

W sobotę kursy pożyczek polskich wydatnie się podniosły.

Obroty na

GIEŁDZIE LONDYŃSKIEJ

były bardzo małe. Przeważał nastrój słaby, który objął zarówno brytyjskie papiery państwowe, jak też akcje z wyjątkiem akcji przemysłu zbrojeniowego i towarzystw żeglugowych. Te ostatnie zwyżkowały na skutek przyznania przez rząd większych subwencji dla angielskiej żeglugi trampowej. Dopiero w sobotę zaznaczyła się w Londynie ogólna zwyżka, wywołana doniesieniem przemówieniem premiera angielskiego.

Po dużej niżce w pierwszych dniach okresu sprawozdawczego, nastąpiło w środę

NA GIEŁDZIE PARYSKIEJ

wzmocnienie tendencji, które jednak objęło tylko papiery krajowe. Natomiast papiery międzynarodowe, zwłaszcza amerykańskie, były nadal w podażi i wykazywały dalsze osłabienie.

W czwartek i piątek tendencja była zmienna, przy czym przeważała podaż. W sobotę, podobnie, jak na innych giełdach, zaznaczyła się tendencja mocna.

W AMSTERDAMIE

przeważał nastrój słaby, większą niżkę wykazały akcje krajowe przemysłu przetwórczego, jako też akcje tytoniowe i cukrowe.

GIEŁDA ZURYCHSKA

oceniała na ogół sytuację międzynarodową po myślnie, to też przeważał na tej giełdzie nastrój mocniejszy. Obroty były dość żywe. Związkiem na ostatnich dwóch zebraniach ilość transakcji była duża, a kursy wyraźnie zwyżkowały.

GIEŁDA BERLIŃSKA

wykazała na ogół nastrój mocny, obroty nie przybrały jednak większych rozmiarów, ponieważ zarówno publiczność, jak i spekulacja brały mały udział w grze giełdowej. Również na

GIEŁDZIE WIEDEŃSKIEJ

kursy zwyżkowały, natomiast obroty były umiarkowane.

Obroty na

GIEŁDZIE WARSZAWSKIEJ

były ożywione. Notowano (w nawiasach cyfry kolejne z 25 marca i z kwietnia br.): akcje: Bank Polski 126.00 — 122.00, Warsz. Tow. Fabryk Cukru 41.00 — 41.00, Warsz. Tow. Kopalń Węgla 40.00 — 41.75, Lilpop 91.50 — 92.00, Modrzejów 22.25 — 22.75, Ostrowiec 78.00 — 80.00, Starachowice 59.25 — 62.00, Zieleniewski 75.00 — 75.00, Zyrardów 65.00 — 64.00 — 64.25, Haberbusch 67.00 — 67.00; papiery procentowe: 3 proc. Prem. Poż. Inwestycyjna I-szej em. 93.00 — 91.00, serie 95.00 — 93.00, II-ej em. 91.50 — 90.00, 4 proc. Prem. Poż. Dolarowa 43.00 — 42.00, 4 proc. Poż. Kasaolidacyjna 66.50 — 65.25, 4 1/2 proc. Poż. Wewnętrzna 65.25 — 64.75, 5 proc. Poż. Konwersyjna 70.00 — 68.50, 4 1/2 proc. L. Z. Ziemięskie 63.75 — 63.50, 5 proc. L. Z. m. Warszawy z 1933 roku 73.00 — 72.25, z 1936 r. 73.00 — 73.00.

Kursy ważniejszych dewiz zagranicznych kształtowały się jak następuje (pierwsza cyfra z 24 marca, druga z 31 marca br.): Amsterdam 282.00 — 282.00, Bruksela 89.35 — 89.35, Gdańsk 100 — 100, Helsinki 10.97 — 10.98, Kopenhaga 111, Londyn 24.85 — 24.84, Sztokholm 128.05 — 128.20, Zurych 119.20 — 118.70.

A. Z. W.

Herriot o „straszliwym niebezpieczeństwie rasizmu“

Paryż, 2. 4. ZAT. Przewodniczący parlamentu francuskiego wielokrotny premier Edward Herriot, który jako historyk bada dzieje rewolucji francuskiej, wygłosił w Lionie, gdzie jest burmistrzem, referat na temat: „Rewolucja i rasizm“. Herriot udowodnił na podstawie dokumentów, jak zgromadzenia narodowe

w latach od 1789 do 1794 realizowały reformy zgodnie z Deklaracją Praw Człowieka i Obywatela. Na podstawie tych reform przywrócono prawa protestantom, zagwarantowano równouprawnienie Żydom i udzielono swobód rasom kolorowym. Mówiąc o wysiłkach państw totalnych przywrócenia starego reżimu, Herriot oświadczył: „Przeciwko tym tendencjom rozbrzmiewa niestety zbyt późno mało głosów protestu. Naliczyłem tylko dwa: ważki głos papieża Piusa XI, strażnika nauk ewangelicznych, zaś za oceanem głos prezydenta Roosevelta, który nie zawahał się oświadczyć w imieniu wolnego i wielkiego narodu, co sądzi o takich prześladowaniach“.

Herriot zakończył swe przemówienie wezwaniem do zachowania wierności naukom, które uznają doniosłość życia ludzkiego.

„Straszliwe niebezpieczeństwo rasizmu polega na tym, że niszczy on ciało i duszę narodów. Nadejdzie jednak dzień — co do tego jestem pewny — gdy narody znów odzyskają swe prawa“.

21 DROITWICH: Muzyka taneczna. LONDYN REG.: „Trubadur“ — opera Verdiego. MEDIOLAN: Koncert orkiestrowy. RZYM: Muzyka rozrywkowa i piosenki. WIEZA EIFFLA: 21.15 Koncert orkiestrowy. LILLE: 21.30 Koncert symfoniczny. RADIO PARIS: Wieczór oper. SZTOKHOLM: Program rozrywkowy.

22 BORDEAUX: Koncert symfoniczny, sol. Jacques Thibaud (skrz.). BRUKSELA FLAM.: Koncert ork. symfonicznej. BUDAPEST: Muzyka cygańska. KOWNO: Muzyka lekka. PARIS PTT.: Muzyka kameralna. POSTE PARISIEN: 22.05 Muzyka taneczna. OSLO: 22.15 Koncert rozrywkowy. SZTOKHOLM: Koncert orkiestry.

23 BUDAPEST: Koncert kwintetu salonowego. DROITWICH: Koncert ork. PARIS PTT.: Muzyka taneczna. RZYM: 21.15 Muzyka taneczna.

24 POSTE PARISIEN: Transmisja z kabaretu.

LEKARZ DOMOWY

DODATEK TYGODNIOWY „NOWEGO DZIENNIKA”

Choroby wewnętrzne spowodowane paleniem tytoniu

Przy paleniu tytoniu szkodliwe działanie wywierają różne ciała, przede wszystkim nikotyna i tlenek węgla, dalej zawarta w dymie tytoniowym nieznaczna ilość alkoholu metylowego. Palenie tytoniu wywiera działanie kojące, lub pobudzające i wpływa na usposobienie i zdolność do pracy.

Różni ludzie w rozmaitym stopniu są wrażliwi na nikotynę. Zależy to od konstytucji ustroju. U niektórych bardzo wrażliwych już nieznaczna ilość tytoniu wywołuje wybitne szkody. Szczególnie wrażliwi są ludzie wrażliwi, o wybitnej pobudliwości. Wrażliwość wzmagają zaburzenia przemiany materii, zmiany w gruczołach dokrewnych, skaza moczanowa, cukrzyca, niedokrwistość, otyłość, z czynników zewnętrznych nadużywanie alkoholu, dalej przepracowanie zawodowe, przykre przeżycia, schorzenia kobiece, niedożywienie, liczne porody. Pociąg do palenia u osobników o słabej konstytucji, wrażliwych, tłumaczy się wzmożonym u nich zapotrzebowaniem na środki pobudzające i kojące. Palenie tytoniu uszkadza różne narządy.

Szkodliwe skutki nikotyny na narząd krążenia ujawniają się rozmaicie: u niektórych osobników atakuje nikotyna naczynia obwodowe, zwłaszcza kończyn dolnych i prowadzi do bólów, niemożności chodzenia, oraz nawet do nekrozy palców u nóg. U innych osobników atakuje drobne naczynia serca, wywołując bóle, jak przy dusznicy bolesnej (angina pectoris.) Tego rodzaju bóle sercowe powstają u palaczy zwłaszcza po zdenerwowaniu i przepracowaniu. U innych ludzi sprzyja palenie tytoniu powstaniu nadciśnienia tętniczego. Chodzi tu nie tylko o naczynia krwionośne, ale także o wpływ na nadnercza (gruczoły dokrewne, odgrywające wielką rolę w regulacji ciśnienia krwi).

Na ogół w rodzinach, w których często występuje nadciśnienie tętnicze, w którym często zjawiają się apopleksje, oraz nagłe zgony

sercowe, palenie jest przeciwwskazane. Da się również stwierdzić wpływ palenia na szybkość tętna, zwłaszcza w schorzeniach serca. Na tle nadużywania nikotyny występują bardzo często: bicie serca, oraz niemiarkowa akcja serca, dalej nudności i uczucie ucisku w okolicy serca. Palenie tytoniu na czczo prowadzi często do uderzeń krwi do głowy, oraz zawrotów głowy.

Wpływ na przewód pokarmowy: palenie tytoniu wywołuje zgagę, pełność i pobolewania w dołku podsercowym, niejednokrotnie bóle są tak silne, że naśladują bóle przy wrzodzie żołądka, względnie kamicy żółciowej. Często powstają na tle zatrucia nikotyną biegunki, lub zaparcie. U ludzi wrażliwych jest nieraz wypalenie jednego papierosa doskonałym środkiem przeczyszczającym. Palacze tytoniu skarżą się często na parcie na stolec, oraz puste odbijania, nudności, a nawet wymioty. W zakresie systemu nerwowego: stwierdzamy bezsenność, nerwobóle, migreny. W sferze psychicznej pojawiają się bezsenność i niejednokrotnie gadatliwość. Popęd płciowy bywa zazwyczaj obniżony, zwłaszcza u nałogowych palaczy. Na płuca wpływa palenie papierosów, wywołując podrażnienia oskrzeli i tchawicy, kaszel, chroniczne bronchity.

Z gruczołów dokrewnych zwłaszcza atakowana jest tarczycza, która zwiększa swoją czynność dając takie objawy jak drżenie rąk, bezsenność, denerwowanie się łatwe, poty, złe znoszenie upałów i inne.

Ze wyżej wymienione objawy są spowodowane zatruciem, to przekonują nas o tym doskonałe wyniki leczenia odwykowego. Posiadamy jednak środki lecznicze, przy pomocy których uzyskujemy dobre wyniki lecznicze nawet bez zupełnego zaprzestania palenia. Jednak dla dobra społeczeństwa należy nałóg palenia zwalczać, ze względu na tak często spotykane szkodliwe skutki.

Dr E. WISCHNOWITZER

Odpowiedzi redakcji

ZROZPACZONY TALMUDYSTA X. Jest to stan uleczalny. Wymaga konsultacji neurologa lub seksuologa.

MORTAWY. Nie wolno jeść: kapusty, sałaty, cebuli, czosnku, musztardy, rzodkwi, surowych owoców ani tłustych potraw, kawy, alkoholu, ostrych napojów i lodów. Mało mięsa (raz dziennie). Pić dużo ciepłej herbaty. 2) Proszę zastosować się do rady, udzielonej wyżej „Zrozpaczonemu talmudystcie X”.

MŁODA MATKA, KRAKÓW. Sądźmy, że niema powodu do jakiegos specjalnego leczenia. Należy tylko chronić dziecko przed zaziębieniem.

A. B. C. TARNÓW. U nas prób tego rodzaju jeszcze nie stosowano.

STROSKANA 1001. Takie krótkotrwałe nawroty zdarzają się wprawdzie w rzadkich wypadkach, ale wskazane-by było jednakże poddać się zbadaniu ginekologicznemu.

MARZEC 1939. 1) Możliwe. 2) i 3) Na pytania te odpowiedzieć może tylko lekarz, obznajomiony dobrze (z naocznego zbadania) ze stanem pacjentki.

WDZIĘCZNA 1818. 1) Najlepszy wynik da ranny masaż brzucha. Pozatem dieta: dużo jarzyn, owoców, kompotów, miodu, kwaśne mleko lub laktol. Do zażywania środków przeczyszczających lepiej się nie przyzwyczajać. 2) Proszę wcierać codziennie w skórę głowy 1-procentowy spirytus salicylowy. 3) Kosmetyków z zasady nie polecamy.

MARIOLA. Tylko silna wola. Porada lekarska nie jest potrzebna. Bóle głowy muszą mieć inną przyczynę.

HAUMLAL — TARNÓW. Proszę się zwrócić do neurologa lub seksuologa. Adresów lekarzy podawać nam nie wolno; znajdzie je Pan w każdej aptece krakowskiej.

MA LAT 22. Proszę kilka razy dziennie zwilżać 30-procentowym alkoholem.

Obowiązkowa praktyka lekarska na wsi

Warszawa, 2. 4. PAI. W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie ministra Opieki Społecznej o obowiązującej praktyce lekarskiej na wsi i w niektórych miastach. Rozporządzenie to jest szczegółowym rozwinięciem i uzupełnieniem wydanej w roku zeszłym ustawy, która uzależniła prawo stałego wykonywania praktyki lekarskiej m. in. od odbycia przez młodych lekarzy 2-letniego stażu na wsi lub w miastach poniżej 5000 mieszkańców. Młodzi lekarze mają do dyspozycji na odbycie swej 2-letniej praktyki okres 5-ciu lat, licząc od momentu rejestracji uprawnień lekarskich. W okresie tym lekarze mogą odbywać praktykę bez przerwy bądź z przerwami, dzieląc ją na dowolne okresy, nie krótsze jednak niż 3 miesiące. Praktykę można odbywać w każdej gminie wiejskiej i w 150 miastach poniżej 5000 mieszkańców. Wykaz tych miast będzie nie-

KRONIKA LEKARSKA

CZY WIECIE, ZE:

Profesor Osborn w „Medical Mentor” wytyka amerykańskim lekarzom, że są za mało wykształceni. Tak mało, że nie umieją przepisać dobrej recepty i dlatego posługują się specyfikami. Przypomina także, że choremu mało zależy na tym, jak się choroba nazywa, chce się on tylko wyleczyć.

W Budapeszcie, na międzynarodowym zjeździe lekarskim kilka lat temu, wypowiedział na opinie, że najwięcej trzeba uważać na serce młodzieży szkolnej, gdyż najprędzej się męczy.

Ciężkie zatrucie krwi u pewnej osoby spowodowała w Insbrucku pomadka do barwienia warg.

W roku 1933 zmarło z głodu według urzędowych statystyk 2.300.000 osób, a w Brazylii w tym samym czasie, ażeby uniknąć spadku cen, zniszczono 50 milionów worków kawy, a w roku 1929 wg. statystyki zniszczono 568.000 wagonów zboża, 44.000 wagonów ryżu, 267.000 worków kawy i 2 i pół miliona kg cukru.

W Londynie jest urządzona stacja dla transfuzji krwi z psów zdrowych dla psów chorych.

CZYTELNIK „NOWEGO DZIENNIKA”. 1) Nagrzewania aparatem krótkofalowym mają na celu przegrzanie wnętrza tkanek. 2) Wskazania do nagrzewania są bardzo liczne; może ono mieć na celu zmniejszenie bólów, zniszczenie bakterii, dojrzewanie lub zresorbowanie abscesów itd. 3) To zależy od natury cierpienia, w przebiegu którego stosuje się nagrzewania. 4) I tutaj repertuar jest taki, że zdecydować może tylko lekarz, znający dobrze pacjenta.

STAŁA CZYTELNICZKA. 1) Czy stan ten jest uleczalny, tego na odległość stwierdzić nie można. Musi o tym zdecydować lekarz po zbadaniu. 2) Osłabienie mięśnia sercowego każe być ostrożnym przy zawieraniu związków małżeńskich.

HERMAN K., DOBCZYCE. Proszę myć twarz rano gorącą wodą i mydłem, a w ciągu dnia 2—3 razy dziennie rozcieńczoną wodą kolońską. Wieczorem parówka nad naczyniem z gorącą wodą i wyciśnięcie wągrów. — Odpowiedzi listownych nie udzielamy.

S. S. 1) Przyczyną jest niewątpliwie samogwałt. 2) Proszę się zastosować do rady udzielonej wyżej pod „Haumlal-Tarnów”.

40-LETNI. 1) W tych granicach — nieszkodliwe. 2) Nie zapóźno. W każdym razie jednakże uważamy uregulowanie życia płciowego za wskazane.

(Reszta odpowiedzi w następnym dodatku).

długo ogłoszony w „Monitorze Polskim”. Do okresu 2-letniej praktyki lekarskiej będzie wliczany czas służby lekarskiej, odbytej w junackich hufcach pracy w gminach wiejskich i miastach poniżej 5000 mieszkańców.

Rozporządzenie rozwija również te przepisy zeszłorocznej ustawy, które dopuszczają zamiast 2-letniej praktyki na wsi — odbycie 5-letnich studiów teoretycznych i praktycznych w szpitalach, klinikach, zakładach uniwersyteckich, w państwowym zakładzie higieny i jego filiach. Wykaz instytucji leczniczych, w których będzie można odbywać praktykę tego typu będzie ogłoszony. Dodać trzeba, że ustawa zalicza również jako dopełnienie warunku praktyki dla młodych lekarzy 5-letnią czynną służbę w wojsku w charakterze lekarza wojskowego.

Kampania ligowa

Piłkarze Wisły zwyciężają Polonię warszawską 2:1 (2:0)

Drugi mecz ligowy obecnego sezonu pomiędzy powyższymi drużynami przyniósł wielkie rozczarowanie. Pierwszy start Wisły w Krakowie nie był udany, chociaż zakończył się nieznacznie zwycięstwem nad ambitną, ale niewyraźną i nieefektywną Polonią, która bez swego reprezentacyjnego asa Szczepaniaka (który nie mógł uczestniczyć w meczu z powodu choroby) nie przedstawiała zupełnie swej rzekomo rewelacyjnej wartości.

Drużyna Wisły występuje teraz w kampanii ligowej w zupełnie prawie zmienionym odmłodzonym składzie. We wszystkich formacjach są nowe nieznanne zupełnie siły. Ze znanych graczy pozostali tylko w ataku Artur i Gracz, w pomocy Kotlarczyk II i Gierczyński oraz w obronie Szumilas, wreszcie w bramce Koczwar. Na tych sześciu zawodnikach opiera się cały zespół, a trzeba zaznaczyć od razu, że reszta jest wprawdzie bardzo ofiarna, ale dostatecznie surowa i pryncyplowna tak pod względem technicznym, jak i taktycznym i nie posiada jeszcze należytej rutyny meczowej. Oczywiście odbija się to na całości. Toteż Wisła straciła zupełnie swoją fizjognomię i styl właściwy. Dużo jeszcze wody upłynie we Wiśle, zanim Wisła odzyska swoją klasę i tradycyjny poziom. Naturalnie muszą gracze nad sobą popracować i nie tracić animuszu, gdyż naraz Krakowa nie zbudowano. Odmłodzenie było konieczne, a więc musi być i okres przejściowy, normalnie potrzebny do wyszkolenia i urobienia zespołu.

Także Polonia, szkolona przez trenera Kossaka, zmieniła swoje oblicze. Tylko lewa strona ataku Ksieliński — Kula — Odrowąż jest nam znana i ona też była nieco niebezpieczna. W pomocy cały ciężar spoczywał na Nyzu, pracowitym, destrukcyjnie, ale nie pozytywnym konstruktywnie. Obrona w braku Szczepaniaka słabsza, toteż napad Wisły miał nieco łatwiejszą robotę i mógł się przedostawać częściej do sanctuarium Warszawaków, gdzie też do przerwy zdobył dwie bramki, w 4-tej minucie przez lewoskrzydłowego Fileka i w 40-tej min. przez zawsze jeszcze doskonałego Artura. Mimo równorzędnej gry Polonii atak jej nie umiał się skutecznie przebić poza linię pola karnego gospodarzy, gdzie tracił rezon i orientację. Dopiero podyktowany w 30-tej min. II połowy rzut karny umożliwił Ksielińskiemu zdobycie jedynej bramki i osłabienie zwycięstwa Wisłaków.

Sędzia p. Sawaryn ze Lwowa (znany biegacz długodystansowy) prowadził przez cały czas meczu całkiem dobrze zawody. A jednak w tym momencie rzutu karnego potknął się, zarządzając niesłusznie i zbyt surowo równocześnie wykluczenie najsłabszego i najsolidniejszego gracza Szumilasa z boiska. Przewinienie foulu zasłanego ukarać aż dwoma tak ostrymi karami, jak „karny“ i wykluczenie, to jednak trochę za wiele, tym bardziej, że znacznie więcej i większych obustronnych foulów przed tym i po tym nie widział, czy nie chciał widzieć p. Sawaryn, a było by przecie moc rzutów karnych i wielu graczy wykluczonych. Jeżeli zaś chodziło o egzemplaryczną dyscyplinę, to można było znaleźć dogodniejszy i nie tak krzywdzący moment, chociażby w nieustannych pojedynkach i tradycyjnych wieloletnich obrachunkach pomiędzy „przyjaciółmi“ Ksielińskim i Kotlarczykiem, którzy niemal ciągle demonstrowali wybitną wzajemną czułość i opiekę.

Prawdę powiedziawszy sędzia uratował natomiast recenzję ze zawodów. Nie byłoby bowiem o czym pisać. Poziom bowiem meczu był tak niski, a przebieg tak nieprawdopodobnie nudny że tłumaczyć go można chyba tylko początkiem sezonu i brakiem normalnej podniety, t. j. lokaty tabularycznej. (hl.)

CRACOVIA POKONAŁA AKS W CHORZOWIE

Pierwszy mecz ligowy rozegrany na Śląsku pomiędzy Cracovią i AKS zakończył się szczęśliwym zwycięstwem Cracovii w stosunku 2:1 (2:0). Wynik ten do pewnego stopnia krzywdzi gospodarzy. Wprawdzie Cracovia była drużyną technicznie i taktycznie lepszą jednakże gospodarze mieli po przerwie, a zwłaszcza pod koniec zawodów, znaczną przewagę, nie umieli jednak tej przewagi wyzyskać cyfrowo.

Początkowo góręje bezapelacyjnie Cracovia, dla której prowadzenie zdobywa Góra już w 8-mej minucie. W 27-ej minucie Młynarek zdobywa drugą bramkę dla gości. Stan ten utrzymuje się do przerwy, przyczem na kilka minut przed drugą połową został kontuzjowany Myszkowski jeden z naj-

Opinia szwajcarska stwierdza niezależność polityki Polski

Bern, 2. 4. PAT. Piątkowa deklaracja premiera Chamberlaina komentowana jest obszernie przez prasę szwajcarską, która przypisuje jej pierwszorzędne znaczenie.

„Baseler Nachrichten“ podkreślają, że deklaracja ta jest dla Polski korzystna, ponieważ pozostawia jej decyzję co do warunków, w jakich pomoc angielska ma jej być udzielona. Ministrowi Beckowi udało się uniknąć nowych zobowiązań i zachować dla polskiej polityki pełną swobodę działania. Co do dalszych ewolucyj stosunków polsko-niemieckich, dziennik

stwierdza, że Polska nie pragnie konfliktu ze swym sąsiadem zachodnim.

„La Suisse“ stwierdza, że zgoda Polski na deklarację angielską nie sprzeciwia się w niczym polsko-niemieckiemu układowi. Polska — pisze dalej „La Suisse“ — zachowała także wobec Londynu niezależność swej decyzji, co wynika jasno z tekstu deklaracji angielskiej. W tych warunkach — kończy dziennik — nie może być mowy o jakichkolwiek dążeniach osaczenia Niemiec.

Pożyczka 20 milionów f.szt. dla Polski?

Londyn, 2. 4. (J). Wedle opinii, wyrażonej przez „Observera“ podczas pobytu min. Becka w Londynie omawiana będzie sprawa po-

życzki brytyjskiej dla Polski. Pismo wymienia kwotę 20 milionów funtów szterlingów.

Gwarancja dla Rumunii, Jugosławii i Turcji

Londyn, 2. 4. (J). „Observer“ wyraża przypuszczenie, że po deklaracji pomocy na rzecz Polski, Anglia zaofiaruje również Rumunii, Jugosławii i Turcji analogiczne gwarancje na wypadek agresji.

Bukareszt, 2. 4. (J) Minister spraw zagranicznych Gafencu zamierza w ciągu bieżącego miesiąca odbyć podróż do stolic mocarstw zachodniej Europy.

Dr Martens ustąpił z belgijskiej akademii medycznej

Bruksela, 2. 4. PAT. Dr. Martens złożył dziś rano na ręce króla list, w którym prosi o zwolnienie go z flamandzkiej akademii medycznej, zawiera on obszerne motywy tej prośby. Dr. Martens pisze m. in., że składa prośbę o dymisję teraz, gdy jeszcze nie są znane wyniki dzisiejszych wyborów, a to w tym celu, aby zapobiec błędnej interpretacji jego stanowiska, bowiem składając prośbę o dymisję pragnie jedynie współdziałać w wytworzeniu atmosfery spokoju. Dalej dr Martens podkreśla, że nominację swą traktował zawsze wyłącznie z punktu widzenia naukowego, podczas gdy stała się ona przyczyną rozdziewku między partiami. W tym stanie rzeczy nie widział on możliwości ustąpienia. Obecnie zaś, gdy wybory są zakończone, skrupuły ten nie odgrywa już roli. W zakończeniu dr. Martens wyraża ubolewa-

nie, że nominacja jego na członka akademii, która mogła być jednym ze środków pacyfikacji, była interpretowana w sensie wręcz odwrotnym.

Bruksela, 2. 4. PAT. Bezpośrednią konsekwencją ustąpienia dr. Martensa z akademii, poza odprężeniem w sytuacji politycznej, będzie i umożliwienie liberałom wzięcia udziału w rządzie. Przyszły gabinet (prze się o tradycyjną podstawę 3-ch partij) większości i nie będzie on miał tego rodzaju trudności, które zmuszały by do rozwiązywania i poszukiwania nowej większości oraz zmiany stanowiska partij nawet gdyby blok katolicki powiększył się posiadając dotąd liczbę głosów i w Izbie kosztów socjalistów, będących liczebnie największym stronnictwem.

lepszych zawodników Cracovii i od tego czasu drużyna krakowska gra w dziesiątkę, gdyż gracz ten nawet po powrocie na boisko jedynie statystował.

Po zmianie pól gospodarze dochodzą coraz częściej do głosu, ale ich atak nie znajduje się w formie. Napastnicy grają słabo i nie umieją poważnie zagrozić przeciwnikom. Cracovia, grająca w dziesiątkę, grę swą nastawia na utrzymanie wyniku, co jej się też udaje. Jedynie pod koniec zawodów, w czasie zamieszania podbramkowego, AKS zdobywa przez Pohopina honorowy punkt, zmniejszając porażkę do 1:2. Próby wyrównania nie dały wyniku, mimo, że AKS miał kilka dobrych okazji.

Mecz należał do ciekawych, jednak tempo było słabe. Na wyróżnienie zasługują z Cracovii Pajak w obronie, Gruenberg w pomocy, a w ataku Myszkowski i Góra. W AKS wyróżnić można jedynie Piątka, reszta grała blado.

Zawody prowadził p. Staliński z Poznania. Widzów około 6 tysięcy.

KŁESKA GARBARNI Z POGONIĄ WE LWOWIE 1:5 (0:2)

Mecz ten ze względu na ostatni sukces Garbarni, uzyskany w spotkaniu z Ruchem wywołał znaczne zainteresowanie, gromadząc 4.000 widzów. Niespodziewane i zdecydowane zwycięstwo odniosła Pogon, która wystąpiła w odmłodzonym składzie i grała niesłychanie ambitnie, wyzyskując wszystkie możliwe okazje do zdobycia bramki. Poza tym Pogon mogła się wykazać większym zrozumieniem do gry zespołowej. Z drużyny lwow-

skiej wyróżniała się linia obrony, obaj boczni pomocnicy: Jedynak i Hanin, zaś w napadzie Wolanin i Matyas 2. W Garbarni najlepiej grała pomoc, atak słaby, nieźle bronił bramkarz Jakubik, który uchronił zespół krakowski od jeszcze większej porażki. Bramki dla Pogoni zdobyli: Wolanin (trzy) i Schmid (dwie), dla Garbarni Wróbel. Sędziował p. Lange z Łodzi.

RUCH POKONAŁ ZDECYDOWANIE WARSZAWIANKĘ 5:0 (1:0)

Zawody powyższe w Warszawie przyniosły zdecydowane i w pełni zasłużone zwycięstwo drużynie śląskiej. Ruch przewyższał Warszawiankę zarówno kondycją fizyczną, jak i zgraniem, szybkością i dyspozycją strzałową. Najlepszą swą linię mieli Ślązacy w piątce ofensywnej, gdzie bezkonkurencyjny Wilimowski doskonale sekundovali Peterek, Wodarz i Słota. W drużynie warszawskiej najlepiej wypadł bramkarz Kondracki, obrońca Joks, oraz linia pomocy. Cała jedenastka warszawska wykazała jednak wielkie braki kondycyjne, a w drugiej połowie meczu aktywność jej zaznaczyła się zaledwie kilku wypadami.

WARTA GROMI UNION TOURING 7:0.

W Poznaniu Warta rozgromiła Union Touring z Łodzi w stosunku 7:0 (3:0).

Do przerwy gra prawie równorzędna, z lekką przewagą Warty. Po zmianie stron górowali zdecydowanie gospodarze, chociaż goście bronili się zaciekłe.

Bramki dla zwycięzców zdobyli: Kaźmierczak (3), Gendera (3) i Schreyer (1).

Młodzież żydowska staje do apelu

Lwów, 2. 4. (B). W dniu wczorajszym odbył się w Żydowskim Domu Akademickim masowy wiec żydowskiej młodzieży akademickiej poświęcony zagadnieniu obrony niepodległości. W różnych przemówieniach zebrani uchwalili następującą rezolucję:

„Żydowska młodzież akademicka zebrana na manifestacyjnym zgromadzeniu w Żydowskim Domu Akademickim w dniu 1 kwietnia 1939 oświadcza co następuje:

Ostatnie wydarzenia na terenie międzynarodowym czynią coraz bardziej palącą kwestię mobilizacji wszystkich sił do nadchodzącej roz-

grywki dziejowej. Polska w tej sytuacji winna dążyć do maksymalnego wzmocnienia swej obronności. Zjednoczenie całego społeczeństwa do skutecznej obrony niepodległości możliwe jest tylko na platformie najszerszej demokracji w stosunku do mas ludowych polskich i mniejszości narodowych.

Żydowska młodzież akademicka dążąc konsekwentnie do wzmocnienia obronności kraju deklaruje uroczyste pełną gotowość obrony niepodległości i poniesienia wszelkich ofiar krwi i mienia.

Ofiarność społeczeństwa rośnie z każdym dniem!

Warszawa, 2. 4. Mimo dnia świątecznego, biura komisarzy Pożyczki Lotniczej są czynne, a liczba zgłaszających się osób, które deklarują zakup pożyczki jest wielka. Przychodzą również najmłodsi, składając swoje oszczędności nieraz w bardzo drobnych kwotach, by przyczynić się do zwiększenia naszej floty powietrznej. Ofiarność społeczeństwa na dobro nie słabnie, lecz potęguje się z godziny na godzinę. Napływają również ofiary na lotnictwo w postaci złotych zegarków, pierścionków itp.

Jednym z pierwszych ofiarnych obywateli w dniu dzisiejszym był bezwładny inwalida p. ADOLF MARKOW, który został przywieziony na wózku na ul. Wierzbową. Zadeklarował on 100 zł, z czego wpłacił gotówką 50 zł.

Nie mogąc wejść sam do biura, ofiarę swoją złożył w bramie, dokąd — na polecenie gen. Perbeckiego — zszedł adiutant generalnego komisarza wraz z urzędnikiem.

Poza tym ostatnio subskrybował pożyczkę m. in.: Fabryka wyrobów lnianych Częstochowa „Lewlen” (właściciel dyr. Lewin) — 7.000 zł, robotnicy fabryki „Lewlen” w Częstochowie — 2.400 zł, dr. med. Wilhelm Szenwic, Warszawa — 5.000 zł, firma i pracownicy f-my J. Glass, Warszawa — 90.000 zł, Marian Muszkat, uczeń kl. 4 gimn. im. Reya, Warszawa — 50 zł, Żydowskie Centrale Tow. Emigracyjne „Jeas” w Polsce (Warszawa) — 1.500 zł, Sz. Żyw. i Synowie w Warszawie — 2.500 zł, Tow. Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce „Toz” Centrala w Warszawie — 5.000 zł, Józef Goldfeil w Warszawie — 1.000 zł, Leopold Wellisz w Warszawie — 50.000 zł, Henryk Poznański, współwłaściciel kina — 1.500 zł, „Harmonia-Film” — kino „Rialto” — 3.000 zł, Właśc. i zarząd firmy Adolf Richter — 5.000 zł, Firma „Asko” — 9.000 zł, Zarząd Zw. Rzeźników Żydów w Kowlu — 1.200 zł, Firma „Metan”, Kraków — 1.000 zł.

Jeszcze jedno zapewnienie na temat deklaracji Chamberlaina

„Od Polski samej zależy decyzja, w jakim wypadku uzna zagrożenie swej niepodległości”

Londyn, 2. 4. PAT. Korespondent londyński Reutera donosi, iż deklaracja Chamberlaina poddana była w Londynie dokładnemu badaniu kół politycznych. O ile można wnioskować, deklaracja uznana została za całkowicie jasną i za nie zawierającą żadnych luk.

Uważają w Londynie, iż pewne interpretacje, jakie zostały wysunięte w związku z niektórymi ustępami tej deklaracji, nie mają za-

dnego usprawiedliwienia. Jeśli chodzi o Gdańsk to uważają w Londynie, że całkowicie od Polski samej zależy decyzja, w jakim wypadku uzna ona, że jej niezależność jest zagrożona. W tym świetle uważają, że nie ma tu żadnych podstaw do wątpliwości. Uważają tu, że byłoby rzeczą niebezpieczną wybieranie poszczególnych ustępów deklaracji i osobne ich interpretowanie.

Proklamacja o zakończeniu wojny domowej w Hiszpanii

Burgos, 2. 4. (J). Komunikat dowództwa wojsk narodowych Nr 982, podpisany własnoręcznie przez generała Franco, ogłasza w następujących słowach zakończenie hiszpańskiej wojny domowej: „Wobec tego, że armia czerwona została ujęta i rozbrojona, wojska naro-

dowe osiągnęły swój ostateczny cel. Wojna jest skończona”. Wojna trwała 986 dni, czyli przeszło 2 lata i 8 miesięcy. Gen. Franco wygłosi jutro przemówienie do wszystkich Hiszpanów na całym świecie.

Rokowania sowiecko-japońskie -- bez rezultatu

Moskwa, 2. 4. PAT. Ambasador japoński Togo odbył w dniu dzisiejszym z komisarzem Litwinowem naradę w sprawie koncesji o rybołówstwie, która trwała trzy godziny. Dotychczas-

we rokowania nie dały żadnych pozytywnych rezultatów. Ambasador Togo ma jeszcze dziś późnym wieczorem odwiedzić komisarza Litwinowa. Przypomnieć należy, że ostatni przetarg

WIADOMOŚCI SPORTOWE

TABELA ZAWODÓW O MISTRZOSTWO LIGI

Po niedzielnych zawodach o mistrzostwo Ligi prowadzenie tabeli objęła poznańska Warta. Ustalenie kolejności wszystkich drużyn jest narazie niemożliwe, gdyż niektóre zespoły mają równą liczbę punktów i jednakowy stosunek bramek, to też podana przez nas tabela ma jedynie charakter orientacyjny.

	gier	pkt	str. br.
1) Warta	1	2:0	7:0
2) Pogoń	1	2:0	5:1
3) Ruch	2	2:2	6:2
4) Cracovia	1	2:0	2:1
5) Wisła	1	2:0	2:1
6) Garbarnia	2	2:2	3:6
7) Polonia	1	0:2	1:2
8) A. K. S.	1	0:2	1:2
9) Warszawianka	1	0:2	0:5
10) Union Touring	1	0:2	0:7

— 00 —

MECZE PIŁKARSKIE NA ŚLĄSKU I ZAGŁĘBIU

W Świętochłowicach odbył się mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi śląskiej pomiędzy Śląskiem a Naprzodem z Lipin. Spotkanie wygrał Śląsk w wysokim stosunku 8:4 (3:2). Katowicka Pogoń pokonała Policjny K. S. 3:1 (1:1), Katowicki Dąb pokonał Ligociankę 4:0, w Bielsku karwińska Polonia przegrała z B. B. T. S-em 1:5 (0:4). Do meczu tego Polonia wystąpiła w osłabionym składzie i tym też tłumaczy się poniesioną porażkę po onegdajszym pięknym zwycięstwie nad Śląskiem.

W Sosnowcu rozpoczęła się dzisiaj wiosenna runda rozgrywek o mistrzostwo piłkarskie okręgu Zagłębia dąbrowskiego. Z ważniejszych wyników na uwagę zasługuje zwycięstwo Czeladzkiego K. S. nad będzińską Zagłębianką 7:3 i wygrana Unii sosnowieckiej w spotkaniu z Brynicą z Czeladzi 2:0 (1:0). W rozgrywkach prowadzi Unia Sosnowiec.

W Sosnowcu rozegrany dziś został mecz ping-pongowy między reprezentacją Zagłębia dąbrowskiego a Makabią z Chorzowa. Mecz wygrał Zagłębie w stosunku 3:2. W ramach meczu wice-mistrz Polski Pukiet pokonał Fiszla.

BIEG NAPRZELAJ O MISTRZOSTWO KOZŁA

Rozegrany w dniu wczorajszym w Krakowie bieg naprzelaj o mistrzostwo KOZŁA zakończył się w kategorii panów na dystansie 4000 mtr zwycięstwem Soldana w czasie 13.07.9 min., 2) Mleko (obaj Cracovia), 3) Stachowicz (Olsza). W biegu pań na dystansie około 1000 mtr. zwyciężyła 1) Figułowna w czasie 4.04.2 min., 2) Pomykańska, 3) Sterlikówna (wszystkie Legia).

KUSOCIŃSKI ZWYCIĘŻA W BIEGU NA PRZELAJ W WARSZAWIE

W niedzielę odbył się w Warszawie bieg na przełaj Orkanu na dystansie ok. 3500 m. Bieg zgromadził 97 zawodników, z których do meczu doszło 95. Należy podkreślić wzorową organizację zawodów.

Pierwsze miejsce zajął bez większego wysiłku Janusz Kusociński, który wymieniony dystans przebiegł w czasie 9:55,5 sek. 2) Janiszewski II (PZL) 10:18,8, 3) Wirkus (Warszawianka) 10:22,4, 4) Stanisławski (niestowarzyszony), 5) Cybulski (Warszawianka), 6) Winecki (Polonia).

W klasyfikacji drużynowej pierwsze miejsce zajęła Warszawianka — 515 pkt, 2) PZL — 487, 3) Polonia — 386, 4) KPW Orzeł — 358 pkt.

TURNIEJ CZTERECH MIAST W KOSZYKÓWCE

W drugim dniu turnieju czterech miast w koszykówce męskiej odbyły się w Łodzi następujące mecze:

Lublin—Toruń 26:25 (12:10), Poznań—Łódź 53:17 (23:10).

Należy nadmienić, że Poznań wstawił reprezentacyjną szóstkę Polski. W dotychczas rozegranych meczach na pierwszym miejscu znajduje się Poznań (2 zwycięstwa), na drugim Łódź (1 zwycięstwo), na trzecim Lublin (1 zwycięstwo), na czwartym Toruń.

BAWOROWSKI ZWYCIĘŻA W CANNES

Na międzynarodowym turnieju tenisowym w Cannes Polak Baworowski zwyciężył w półfinale Francuza Coombe, 13:11, 6:3, a we finale doskonałego tenisistę francuskiego Lessuera 6:3, 5:7, 3:6, 6:1, 6:0.

w tym sezonie na miejsce połowów rozpocznie się jutro.

Według pogłosek na zahamowanie rokowań miało wpłynąć jakoby nieustępliwe stanowisko rządu sowieckiego. Jakie są w rzeczywistości przyczyny, nie można nic konkretnego obecnie powiedzieć, gdyż obie strony zachowują całkowite milczenie.

Zamach samobójczy płk. Walerego Ślawka

WARSZAWA, 2. 4. PAT. W NIEDZIELĘ W GODZINACH WIECZORNYCH, W MIESZKANIU WŁASNYM PŁK. WALERY ŚLAWEK DOKONAŁ ZAMACHU SAMOBÓJCZEGO, STRZELAJĄC DO SIEBIE Z REWOLWERU. RANNEGO PŁK. ŚLAWKA PRZEWIEZIONO DO SZPITALA W STANIE GROŹNYM.

W MIESZKANIU PŁK. ŚLAWEK ZOSTAWIŁ LIST, W KTÓRYM ZASTRZEĞŁ SIĘ PRZED POSZUKIWANIEM WINNYCH.

WŁADZE PROKURATORSKIE PROWADZĄ DOCHODZENIE.

* * *

Warszawa, 2. 4. (Sin). Płk. Walery Ślawek dokonał zamachu samobójczego o godz. 10 wieczór w mieszkaniu swym przy Al. Szucha l. 16. strzelając sobie w usta. Na odgłos strzału nadbiegła sąsiadka płk. Ślawka, p. Zdzisławowa Grabska, która zawezwała pomocy lekarskiej. Przybyli lekarze odwieźli płk. Ślawka w stanie

beznadziejnym do szpitala Marszałka Piłsudskiego. W mieszkaniu płk. Ślawka znaleziono list, adresowany do b. marszałka Senatu, senatora Aleksandra Prystora, najbliższego swego przyjaciela.

* * *

(z) Zamach samobójczy płk. Walerego Ślawka, jednej z najwybitniejszych osobistości politycznych w okresie pomajowym, najbliższego zaufanego współpracownika Marszałka Piłsudskiego zarówno w okresie przedwojennym, jak i podczas kampanii legionowej i w niepodległej Polsce, wywoła w całym kraju zrozumiałe wrażenie.

Główna działalność polityczna płk. Ślawka przypada na cały okres rządów pomajowych, do zgonu Marszałka Piłsudskiego. Płk. Ślawek przeprowadził słynną ugodę nieświeską z konserwatystami, wciągając ich do obozu rządowego, po czym prowadził kolejne kampanie wyborcze pod firmą założonego i kierowanego przez siebie Bezpartyjnego Bloku Współpracy

z Rządem. W chwili zgonu Wielkiego Marszałka płk. Ślawek pełnił urząd szefa rządu, na które to stanowisko powoływany był za życia Marszałka trzechkrotnie. W Sejmie z roku 1935, wybranym na podstawie nowej ordynacji, będącej jego tworem, płk. Ślawek nie odgrywał już większej roli. Po śmierci marsz. Cara w lecie ub. r. Sejm wybrał go swoim marszałkiem — na kilka miesięcy, gdyż we wrześniu został rozwiązany. Przy wyborach do nowego Sejmu, płk. Ślawek przepadł, mimo przedostania się w jednym z okręgów stołecznych przez przysłowiowe „ucho igielne“ swojej ordynacji wyborczej.

Ostatnią wiadomością o płk. Ślawku była niedawna wzmianka o przyznaniu mu przez Radę Ministrów pełnej emerytury premiera. Obecnie przychodzi całkiem niespodziewana wieść o zamachu samobójczym, dokonanym przez starego, 60 lat liczącego, osiwiiałego w służbie publicznej bojowca, żołnierza i polityka.

Przejazd min. Becka przez Berlin

Berlin, 2. 4. PAT. Pociągami Nord Express przejeżdżał dziś przez Berlin minister spraw zagr. p. Józef Beck wraz z otoczeniem. Od Frankfurtu n/Odrą do Berlina towarzyszył ministrowi amb. R. P. p. Józef Lipski. Na Schlesischer Bahnhof w Berlinie powitał ministra spraw zagranicznych zastępca szefa protokołu min. spraw zagr. Rzeszy p. von Halem. Na dworcu powitali również p. ministra spraw zagranicznych Becka attache wojskowy R. P. płk. dypl. Szymański, członkowie ambasady R. P. oraz konsul generalny p. Kara.

Polska nie przyjęła zobowiązań wzajemnych wobec W. Brytanii

Londyn, 1. 4. PAT. „Star“ stwierdza, że deklaracja brytyjska posiada charakter defensywny a nie agresywny, jest ona tarczą pokoju. Zgadza się ona najzupełniej z postanowieniami paktu polsko-niemieckiego. Gwarancja brytyjska jest jednostronna. Polska nie przyjęła żadnych zobowiązań wobec Wielkiej Brytanii.

Prasa lorda Beaverbooka, zarówno „Daily Express“ i „Evening Standard“ z pobudek izolacjonistycznych zajmują nieżyczliwe stanowisko wobec deklaracji Chamberlaina.

Piątkowe rozmowy angielsko-włoskie w Rzymie

Rzym, 2. 4. PAT. Ostatnie kontakty dyplomatyczne między ambasadą angielską przy Kwirynale a włoskim ministerstwem spraw zagranicznych zrodziły mnóstwo pogłosek, które ukazały się na łamach prasy francuskiej i angielskiej. Pogłoski te przedrukowane zostały również przez prasę włoską. W związku z tym ogłoszono tu następujący komunikat:

Podczas wizyty, jaką brytyjski charge d'affaires sir Noel Charles złożył w ub. piątek w pałacu Chigi, dyplomata angielski ograniczył się do doręczenia tekstu deklaracji, złożonej przez premiera Chamberlaina w Izbie Gmin. Szef gabinetu włoskiego minister spraw zagr. przyjął dostarczony mu dokument, celem skierowania go na właściwą drogę.

Kłeska wyborcza rexistów

Bruksela, 2. 4. PAT. Pierwsze nieoficjalne wyniki wyborów w wielu okręgach świadczą, iż liberałowie i katolicy odnieśli sukcesy kosztem rexistów. Socjaliści w porównaniu z wyborami w roku 1936 osiągnęli mniej pomyślnie wyniki w obecnych wyborach.

Znowu zatrzymany statek z 641 „nielegalnymi“

Jerozolima, 2. 4. ZAT. Na wodach palestyńskich niedaleko Natanii zatrzymała policja morską statek grecki z 641 pasażerami. Byli to sami uchodźcy żydowscy, jadący do Palestyny bez wymaganych wiz. Statek pod strażą policyjną odjechał do Haify.

Rząd litewski przeciwstawia się propagandzie antyżydowskiej

Kowno, 2. 4. ZAT. Minister spraw wewnętrznych Skuczias ogłosił oświadczenie, w którym potępił propagandę antyżydowską, uprawianą jeszcze przez pewne elementy na Litwie. Minister Skuczias przestrzega, że rząd litewski nie

będzie tolerował agitacji antyżydowskiej, ani żadnej propagandy prasowej w tym duchu. Żydzi są mniejszością lojalną, wobec czego sąsiedzi w całej pełni na równouprawnienie obywatelskie.

WIADOMOSCI SPORTOWE

Szwajcaria bije Węgry 3:1

Zurych, 2. 4. PAT. W Zurychu wobec 22 tysięcy widzów rozegrany został międzypaństwowy mecz piłkarski Szwajcaria — Węgry, zakończony zwycięstwem Szwajcarów w stosunku 3:1 (1:0).

NOWI MISTRZOWIE BOKSERSCY POLSKI

W niedzielę zakończone zostały w Katowicach finałowe rozgrywki o mistrzostwo Polski w boksie. Walki zakończyły się bez większych niespodzianek i tytuły mistrzów zdobyli kolejno: Jasiński, Sobkowiak, Czortek, Kowalski, Lelewski, Szulczyński, Szymura i Piłat.

Poziom wszystkich walk finałowych o wiele wyższy niż w dniu poprzednim. Bardzo ładną walkę stoczył Sobkowiak, oraz Czortek, natomiast najbardziej interesujący przebieg miała walka w wadze półśredniej pomiędzy Lelewskim i Grądkowskim. Pomorzanin był w drugiej rundzie bliski nokautu, jednak przetrzymał rundę tę do końca i sam sko-

lei w następnej rundzie znokautował przeciwnika. Dość ciężkie zadanie miał również Piłat w walce z Klimeckim, który na początku stawiał zaciekły opór. Jasiński w wadze muszej wygrał z Lendzinem stosunkowo łatwo, jednak Lendzin walczył z opuchniętą twarzą. Szczegółowe wyniki w poszczególnych wagach są następujące:

Waga musza: Jasiński (Śląsk) zwycięża na punkty Lendzina (Wilno).

Waga kogucia: Sobkowiak (Warszawa) zwycięża na punkty Marcinkowskiego (Łódź).

Waga piórkowa: Czortek (Warszawa) zwycięża na punkty Skałckiego (Poznań).

Waga lekka: Kowalski (Warszawa) zwycięża na punkty Chrostka (Lwów).

Waga półśrednia: Lelewski (Pomorze) zwycięża przez nokaut Grądkowskiego (Warszawa).

Waga średnia: Szulczyński (Poznań) zwycięża na punkty Pateroka (Śląsk).

Waga półciężka: Szymura (Poznań) zwycięża na punkty Pietrzaka (Łódź).

Waga ciężka: Piłat (Śląsk) zwyciężył Klimeckiego (Poznań).

Ponadto odbyła się walka eliminacyjna o miejsce w reprezentacji Polski na mecz z Niemcami (juniorów) pomiędzy Janasem (Śląsk) i Jabłonowskim (Pomorze). Zwyciężył na punkty Janas, jednak w całości lepiej zaprezentował się Jabłonowski.

Ponadto Koczynski stoczył walkę z Ackermanem (Sosnowiec), zwyciężając przez techn. k. o. w trzeciej rundzie.

POZNAŃ MISTRZEM POLSKI KPW W KOSZYKÓWCE

W niedzielę wieczorem zakończyły się w Krakowie zawody w koszykówce męskiej o mistrzostwo Polski KPW. W ostatnich spotkaniach Poznań pokonał Toruń 37:20, Kraków wygrał z Radomiem 37:31, Warszawa zwyciężyła Katowice 32:18.

W klasyfikacji ogólnej tytuł mistrza Polski KPW zdobyła drużyna Poznania, 2) Toruń, 3) Kraków, 4) Radom, 5) Warszawa, 6) Katowice, 7) Lwów. Wilno nie startowało.

MISTRZOSTWO SZCZYPIONIKA W KRAKOWIE

W szczypiorniaku odbył się w dniu wczorajszym jeden mecz mistrzowski pomiędzy drużynami Cracovii i Wisły, zakończony wynikiem nierozstrzygniętym 5:5.

Sensacyjny proces

Warszawa 2. 4. (A) Na dzień 17 bm. wyznaczono termin sensacyjnego procesu przeciwko Józefi Kucharskiej żonie znanego adwokata warszawskiego oskarżonej o zamordowanie swego brata inż. Bierowskiego. Proces ten zapowiada się nie mniej sensacyjnie jak proces Gorgonowej, gdyż oskarżenie jest także wyłącznie oparte na poszlakach. Na rozprawę wezwano 140 świadków wśród nich 19 adwokatów, poza tym sąd wysłucha opinii 10 biegłych lekarzy. Oskarżoną będzie broniło 4 adwokatów.

Czyżby pomyłka w rozpoznaniu zwłok jednej z ofiar Weidmanna?

Nowy Jork, 2. 4. PAT. Członkowie rodziny zamordowanej w Paryżu tancerki amerykańskiej Jean de Koven zwrócili się telegraficznie do sądu w Wersalu, domagając się sądowej rehabilitacji ich córki, twierdząc jednocześnie, że zwłoki znalezione w piwnicy willi Weidmanna nie są zwłokami Jean de Koven. W depeszy tej ofiعة tancerki domaga się również zezwolenia na asystowanie przy egzekucji Weidmanna.

Nasza akcja na rzecz dozbrojenia Armii --- postępuje naprzód!

Ukonstytuowanie się Żydowskiego Komitetu Obywatelskiego w Krakowie

KRAKÓW, 3 kwietnia

W numerze wczorajszym donieśliśmy już o ukonstytuowaniu się w poszczególnych miastach zach. Małopolski i Śląska komitetów ogóln żydowskich dla przeprowadzenia akcji na rzecz F. O. N. i Pożyczki Lotniczej. Dziś możemy donieść o powołaniu do życia Żydowskiego Komitetu Obywatelskiego w Krakowie. Konstytuujące zebranie Komitetu odbyło się wczoraj po południu w sali Krak. Stow. Kupców przy udziale ponad stu osób, reprezentujących wszystkie sfery żydostwa krakowskiego.

Zebranie zagał prez. Stow. Kupców p. Lauterbach, po czym przewodnictwo objął prezes Gminy Żydowskiej w Krakowie dr Rafał Landau, który m. in. omawiając wielką doniosłość akcji na rzecz dozbrojenia Armii, podniósł z uznaniem wybitną rolę propagandową „Nowego Dziennika” we wszystkich dotychczasowych najważniejszych akcjach społecznych, oraz wezwał organizacje nie biorące dotąd udziału w akcji Komitetu, do przystąpienia do ogólnego Komitetu Obywatelskiego.

W dyskusji, jaka się wywiązała, zabierali głos pp. radny F. Stempel, dr. Schubert, radny dr. Adler, dr. S. Lichtig, dr. E. Ader, prez. M. Lauterbach, dr. Epstein, po czym p. dyr. Z. Hochwald poinformował zebranych o metodach propagandy, prowadzonej przez „Nowy Dziennik”, który natychmiast po rozpisaniu Pożyczki Lotniczej zorganizował wśród społeczeństwa żydowskiego na szeroką skalę zakrojoną akcję propagandową na fundusz dozbrojenia Armii.

Z kolei na wniosek przewodniczącego zebranie uchwaliło następującą rezolucję:

Zebrani w dniu 2. IV. 1939 r. w lokalu Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców przedstawiciele wszystkich warstw społeczeństwa żydowskiego m. Krakowa, w zrozumieniu, że silna i dobrze uzbrojona armia jest najlepszą gwarancją Niepodległości — postanawiają:

1) Stanąć zgodnie i solidarnie na wezwaniu Pana Prezydenta R. P. i Naczelnego Wodza w ofiarności na rzecz dozbrojenia Armii polskiej.

2) utworzyć Ogóln żydowski Komitet obejmujący wszystkie warstwy społeczeństwa żydowskiego m. Krakowa dla zespolenia go w zgodnym i ofiarnym wysiłku propagandy akcji subskrypcyjnej Pożyczki

ki Obrony Lotniczej i Funduszu Obrony Narodowej

3) przystąpić bezzwłocznie do wykonania tych postanowień przez wdrożenie energicznej akcji zbiórkowej i subskrypcyjnej na terenie stoł król. m. Krakowa oraz Zachodniej Małopolski.

Po jednomyślnym uchwaleniu rezolucji dokonano wyboru prezydium Komitetu w osobach pp. posła Dr I. Schwarzbarta jako przewodniczącego, oraz Dra Szymona Feldbluma, prez. Dra Rafała Landau, prez. Maksa Lauterbacha, dyr. Leopolda Spiry, radu. Fajwla Stempla i Dr Ludwika Schermanta. Prezydium wyłoni w dniach najbliższych Komitet Wykonawczy, który bezzwłocznie przystąpi do pracy. Adres sekretariatu Komitetu: Grodzka 40 I. p.

* * *

Zjednoczenie Kobiet żyd. WIZO w Krakowie na F. O. N. i Pożyczkę Lotniczą

Wczoraj odbyło się również nadzwyczajne posiedzenie Zarządu Zjedn. Kobiet Żydowskich WIZO w Krakowie, na którym uchwalono jednomyślnie ofiarować kwotę zł. 250 na F. O. N. oraz subskrybować na pożyczkę Lotniczą zł. 500.

* * *

Przedstawiciele Handlowi na Śląsku na rzecz F. O. N.

Stosownie do jednogłośnie zapadłej uchwały Zrzeszenia Przedstawicieli Handlowych i Komisarzów na Województwo Śląskie, na wniosek p. M. Papera, wybrany został Komitet Zbiórki na rzecz Funduszu Obrony Narodowej. Prezydium Komitetu ukonstytuowało się w następującym składzie: przewodniczący p. L. Bernstejn, wiceprzewodniczący p. R. Koschade, sekretarz p. J. Wisur. Wyłoniona została również Komisja Wykonawcza pod przewodnictwem p. Papera w składzie pp. M. Abugowa, M. Bugajskiego, R. Mahla, M. Chmielewskiego, I. Rakowera i M. Wajslera. Komisja przystąpiła do intensywnej zbiórki i wydała odpowiednią odezwę. Dając wyraz gotowości do ponoszenia wszelkich ofiar dla Państwa uchwalono, niezależnie od podjętej akcji zbiórkowej na rzecz F. O. N. zobowiązać członków Zrzeszenia do subskrypcji Pożyczki Obrony Narodowej.

Nabożeństwa Wielkanocne w świątyni Postępowej

Zarząd Świątyni Postępowej w Krakowie zawiadamia, że nabożeństwa wieczorne w nadchodzące święta Paschy rozpoczynają się w poniedziałek 3 kwietnia br. oraz we wtorek 4 kwietnia br. o godzinie 18.30 (6.30 wieczór); nabożeństwa zaś poranne w obydwie dni Paschy o godz. 9 rano.

W pierwszy dzień Świąt Paschy tj. we wtorek wygłoszone zostanie w czasie nabożeństwa porannego kazanie.

— 00 —

ZABURZENIA W TRAWIENIU. Specjaliści światowej sławy stwierdzają zadowalające wyniki działań naturalnej wody gorzkiej FRANCISZKA-JOZEFA. Zap. W. lekarza!

Z teatru, literatury i sztuki

— „CYGANERIA” W OPERZE KRAKOWSKIEJ. Dziś daje Opera krakowska ciesząc się powodzeniem „Cyganerię” G. Puccini’ego, która należy do żelaznego repertuaru wszystkich scen operowych.

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Jutro daną będzie po cenach najniższych „Balladyna” J. Słowackiego. Przedstawieniem tym uczci teatr krakowski 90-tą rocznicę zgonu poety. W środę komedia L. H. Morstina „Obrona Ksantypy”.

— WIECZÓR POEZJI I MUZYKI KU CZCI J.

SŁOWACKIEGO. Dziś godz. 80-ta odbędzie się staraniem Komitetu budowy Muzeum Narodowego w Krakowie w Tow. Przyj. Sztuk Pięknych, Plac Szczepański 5 wieczór poezji i muzyki ku czci Juliusza Słowackiego w dziewięćdziesiątą rocznicę śmierci Wieszcza.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

Poniedziałek, godz. 8 wiecz.: „Cyganeria”.

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Za nawiasem życia” (Robert Young) i „De-De” (Danielle Darrieux).

APOLLO: „Zwycięzcy żywiołu” (Ray Milland, Fred Mac Murray i in.).

ATLANTIC: „Podłotek” (Deanne Durbin, Melvyn Douglas) i „Heidi” (Shirley Temple).

MUZEUM: „Halka”.

PROMIEN: „Romans szulera”.

LOPP: „Tango Nocturno” (film niemiecki).

SCALA: „Wielki Walc” (Luisa Rainer i Miliza Korius).

SZTUKA: „Niewiniątka” (Carola Lombard, John Barrymore).

SWIT: „Legion śmiałych” (Jean Yonnel, Alice Tissot).

UCIECHA: „Tajemnica Morza Czerwonego”.

WANDA: „Wesoło żyjemy” (Constance Bennett i Brian Aherne).

Sliwowica

wyborna, Rajbrocka, Łącka i wina palestyńskie. węgierskie i miód poleca: **I. SCHWARTZ** Kraków, KRAKOWSKA 24

ZAKOPANE — OLENKA pełnokomfortowy pensjonat pod zarządem FOLKMANOWEJ przyjmuje zamówienia na „Pesach”. Ceny poszowane.

TANCZYĆ — WYUCZAM INDYWIDUALNIE. TELEFON 224-59 1578g

ANGIELSKIEGO początków konwersacji udzielam. Ceny przystępne. Tel. 117-57. Godz. 3-4. 1831g

APLIKANT adwokacki, — zdolny, energiczny, dobry podatkowca obejmie administrację realności. Na żądanie kaucja. Zgłoszenia Adm. „Nowego Dziennika” sub „3523”. 1814g

ZDOLNA — samodzielna korespondentka obznajomiona księgowością poszukuje posady ewent. zastępstwa. — Zgłoszenia Adm. „Nowego Dziennika” pod „Prawo” 1907”. 1907g

RABKA. Pensjonat „Opieka” tel. 336 rezerwuje pokój na święta Pesach. Zarząd Hochmannowie, Strassero-wa. 1818k

USTROŃ Pensjonat TRZY ROŻE Czynny w święta Kuchnia pierwszorzędną — SCISLE RYTUALNA, pokoje z piecami 2156k

ŚWIETALNE KREDKI DO UST. PUDRY toaletowe, — MYDEŁA proszek do zębów, wody kolońskie tylko Drogeria SCHAPSENHANA. Estory 16, telefon 163-84. 1941k

ZAKOPANE. Komfortowy Pensjonat RIWIERA obok Lipka. Tel. 1984 pierwszorzędną kuchnię rytualną poleca się na święta „Pesach”, ceny niskie. 2089k

ZAKOPANE. — Pensjonat „Mascotte” tel. 19-81 cały rok otwarty — przyjmuje zgłoszenia na święta. Zarząd Szmulewiczowa. 2087k

KONCESJONOWANA firma kupuje wszelką noszoną garderobę, obuwie, bieliznę. Płaci najwyższe ceny. — Fuks, Kraków, Starowiślna 74, Telefon 210-18. 3481k

OKAZYJNIE sukna, welny, jedwabie. „Bławatnia okazjna”, Krakowska 6 I p. 6114g

ANGIELSKIEGO początkujących, zaawansowanych — literatura — gramatyka — przedmioty handlowe. Starowiślna 41/8. 1625k

TAPETY listwy i sztukaterie w wielkim wyborze poleca S. NEUMANN, Kraków, Dietla 53, telefon 110-19 1798k

— ECHA PROCESU WYWIADOWCÓW. W związku z procesem Jana Piskora i tow. proszeni jesteśmy o stwierdzenie, że jeden z wniosków wysuniętych w tym procesie nie dotyczył adw. dr Hieronima Kruga, nie mającego z tą sprawą nic wspólnego.

ANGIELSKIEGO KARMEL KOLETEK TRZY 8177k

HALLO! Telef. 168-21. Gardorobę noszoną kupuję, płacę najwyższe ceny. Goldberg, Gazowa 11. 309k

ŚWIETALNY PUDER DLA DZIECI, ODŻYWKI świętynie — tylko Drogeria SCHAPSENHANA, Kraków, Estery 16, — telefon 163-84. 1942k

NA SEZON WIOSENNY — Ubranka, płaszczyki i bieliznę do lat 14 poleca „MODA DZIECIĘCA” Kraków, Rynek gł. 17 w podwórzu, — przechodnia na Bracką 4. WŁASNY WYROB. CENY FABRYCZNE. 1376k

TELEGRAM. — Największy wybór KAPELUSZY okazyjnych jak Hükel, Habig, Goeppert, TORPEDA, Kraków, STAROWISŁNA 83. 1936k

„IGMANDI” — oryginalna węgierska woda PRZECZYSZCZAJĄCA przeciw jest najlepsza. 2005k

ZAKOPANE. — Pensjonat „Irusia” droga do Białego. Pierwszorzędną kuchnię rytualną. Przyjmuje zamówienia na Pesach. Bajtnierowie. 1774k

WINA WĘGERSKIE, PALESTYŃSKIE Miody i Sliwowice poleca R. STAJURA CH. KUPPERMAN Kraków, Krakowska 31 Wielki w. bor. Niskie ceny

ZAKOPANE. „Laika” tel. 10-51. Komfortowy pensjonat przyjmuje już zamówienia na święta. Dzieci znajdują najtroskliwszą opiekę. — Baumgarten - Sterenzysowa

ZAKOPANE. PENSJONAT „POD SZAROTKAMI”, — droga do BIAŁEGO. Telefon 18-50. — Kuchnia RYTUALNA. — Przyjmuje zamówienia na święta PESACH. Zarząd: Ch. ZIEGER 2131k

KUPONY OKAZYJNE (ubrania, płaszcze, kostiumy damskie), ostatnie nowości stale na składzie. „Skład Bielskich Reszek” — J. MüNTZ, Stradom 16 — (W PODWÓRCU). Tel. 225-98 Ceny bezkonkurencyjne. 2084k

POSZUKUJE się kupna interesu lub zastępstwa albo solidnej spółki Wkład 20-25.000. Oferty pod „Nieznajomym” Księgarnia Wiener, — Katowice, Szopena. 2154k

Z KAPITAŁEM do 20.000 ZŁ przystąpić jako udziałowco do dobrze prosperującego i intratnego przedsiębiorstwa Branża obojętna. Tylko poważne oferty pod „Kapitałista”, Księgarnia Wiener, Katowice, Szopena 8. 2155k